Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

לאדזשער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 220 (1215 | Łódź, Wtorek 20 Września 1927 | פינפטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג כג אלול תרפ"ז. | Nr. 220 (1215

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, Tel. 24,71.

געשטעלט די סיים-סעסיע.

אפגעווארפען דעם פרעסע-דעקרעט. — בעשטימט 25 מיליאן זל. פאר די געליטענע פון דער פער־פליצונג. — אנגעהויבען די 3-טע לעזונג פונ׳ם זעלבסטפערוואלטונגס-געזעץ. — מארשאל פילסודסקי געקומען קיין ווארשא. — אויף היינט ערווארט מען דעצידירענדע בעשלוססען.

וו א ר ש א, 19 (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט) די יודישע סיים קלאב האט היינט אפגעהאלטען א זיצונג, ס׳איז בעשלאסען געווארען אריינצוטראגען א פארשלאג וועגען הילף פאר די געליטענע פון דער פער־פליצונג אין מזרח גאליציען און ארום ס־ציפרעטען בנוגע דעם געזעץ וועגען די זעלבסטפערוואלטונגען. ס׳איז גענומען געווארען צו קענטניש די ערקלערונג פון דעם רייך, אז ער האט זיך נישט בעטייליגט אין די ארבייטען פון דער צווישען פארלאמענטארישער אוניע, ווייל די פוילישע מיטגלידער האבען צווישען זיך איינגעטיילט אלע רעפעראטען.

וו א ר ש א, 19 (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט) דער איינציג פערבליבענער מיטגליד פון דער ווייס־רוסישער הראמאדע דעפ. טאבאלעווסקי איז אריינגעטראטען אין ווייסרוסישען סיים קלוב.

וו א ר ש א, 19 (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט) דעפ. פאפיעל (נ.פ.ר.) וואס איז קאמפראמיטירט געווארען אינ׳ם זש מירסקי פראצעס האט צוגעשיקט א מעלדונג דעם סיים-מארשאלעק ראטאי, אז ער רעזיגנירט פון זיין מאנדאט, פ׳יי ער זאל קענען צוזאמען בעצייגען ווערען צום געריכט.

וו א ר ש א, 19 (טעלעפאניש פון אונזער סיים - קארעספאנדענט) פאר דער ערעפנונג פון סיים איז היינט געווען זעהר לעבעדיג. מ׳האט גערעכענט, אז ס׳וועט היינט קומען צו אן׳ענטשיידונג. אלע קלובען זענען געווען קאמפעריש בעשטימט און בעגרייט זיך אריינצוטראגען פערשידענע דעמאנסטראטיווע פאר־שלאגען. די נ. ד. האבען בעשלאסען פאר יעדען פרייז אויפקלערען די לאגע. זיי האבען בעשלאסען אריינצוטראגען אן׳אינטערפעלאציע - וואטום פארן בילדונגס - מיניסטער דאברוצקי. וועלכער האט איינגעפיהרט אוקראיניש אין די מזרח-גאליצישע שולען.

זיי האבען אויך בעשלאסען אריינצוטראגען א פארשלאג וועגען צוריקציהען פון דער רעגירונג די ספעציעלע פאלמאכטען, וועגען די אנפאלען אויף זשעוראמסקי א.אז.וו.

זיי האבען אפילו געוואלט אויף דינסטאג צוזאמענרופען א זיצונג פון דער קאנסטיטוציע קאמיסיע, וועלכע זאל שוין בעטראכטען דעם פארשלאג וועגען צוריקציהען די פאלמאכטען, אבער שפעטער האט געהערשט ביז ארום האלב 9 אין אווענט, ווען ס׳איז בעוואוסט געווארען, אז פרעמיער מארשאל פילסודסקי, וועמענס קומען מען האט ערווארט אויף דאנערשטאג איז שוין געקומען קיין ווארשא. די ידיעה האט אלעמען אין סיים איבערראשט, און מ׳רעכענט, אז מארגען (היינט) וועט פארקומען עפיס וויכטיגעס.

וו א ר ש א, 19. (טעלעפאניש פון אונזער סיים-קארעספאנדענט) ביים אנהויב פון דער זיצונג האט דער סיים-מארשאלעק מיטגעטיילט אז ער איז געווען ביים מלוכה-פרעזידענט און איהם אויפמערקזאם געמאכט אז ס׳זענען ג׳שט אפגעהיט געווא־ען אייניגע פארמאליטעטען ביים צוזאמענרופען די סיים-סעסיע. מ׳האט ערווארט, אז דא וועט זיך אויסלייזען די פולוועד-שטימונג, אבער מ׳איז צו דעם נישט געקומען. דעפ. ניעדזיאלקאווסקי (פ.פ.ס.) האט פארגעשלאגען נעהמען די ערקלערונג פון סיים-מארשאלעק צו קענטניש, נאך דעם האט ער פארגעשלאגען צו בא־טראכטען דעם פארשלאג וועגען אפ־שאפען דעם פרעסע-דעקרעט דער פאר־שלאג איז אנגענומען געווארען. דעפ. ליבערמאן האט דאן בעגרינדעט דעם פארשלאג: ער ווייזט אן אז ביי אונז זענען נאך פערבליבען דער שראף־קאדעקס און די צענזורליכע מיינונג. אמת די עפענטליכע מיינונג ווערט אפט מיסגעברויכט, אבער דעם געזעץ קען מען דאך נישט אננעהמען. דער פאר־שלאג וועגען אפווארפען דעם דעקרעט איז אנגענומען געווארען איינשטימיג. דער „קלוב פראצי" האט זיך אפגע־האלטען פון שטימען.

נאכדעם איז אנגענומען געווארען דער־בעשלוס. אז אלע פארשלאגען, וואס ווערען אנגענומען אין סיים זא־לען פערעפענטליכט ווערען אין „דז. אוסטאוו", און אין 2 לעזונגען איז אנגענומען געווארען דער געזעץ וועגען בעשטימען 25 מיליאן זל. פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג און מ׳איז צוגעטראטען צו דער 3-טער לע־זונג פון געזעץ וועגען די זעלבסט־פערוואלטונגען. די דיסקוסיע איז נישט פערענדיגט געווארען און איז אפגע־לעגט געווארען ביז מארגען (היינט).

וו א ר ש א, 19 (פאט) היינט איז מארשאל פילסודסקי צוריקגעקומען פון דרוסקעניק קיין ווארשא. האלב 9 אין אווענד האט ער אפגעהאלטען א לענ־גערע קאנפערענץ מיט׳ן וויצע-פרעמיער בארטעל.

באהן-קאטאסטראפע אין לעמבערג

לע מ ב ע ר ג, 19 (טעלעפאניש) 3.45 ביינאכט איז אויף דער משאות-סטאציע א מאנעווורי רענדער צוג אנגעפאהרען אויף א צוג מיט א טשערעדע. ס׳זענען צושמעטערט געווארען 7 וואגאנעס. א באהן-בעאמטער און דער בע־גלייטער פון דער טשערעדע זענען פערוואונדעט געווארען. די באהן-בעווע־גונג איז אין עטליכע שעה ארום צוריקגעשטעלט געווארען.

נישט אין די דרכים פון עוואנגעליום.

שארפער אנטיסעמיטיזם פון די עסטרייכישע עוואנגעליקער.

וו י ע ן, (י.ט.א.) ערשט איצט דער־וויסט מען זיך פון פאלגענדער רעזא־לוציע, וואס דער עוואנגעלישער בונד אין עסטרייך האט אנגענומען אויף זיין לעצטען צוזאמענפאהר:

דער „עוואנגעלישער בונד אין עסט־רייך אנערקענט מיט פרייד בעזארגע־ניש די געפאהר פון אלץ מעהר איבער־געוועלטיגענדען יודענטום, א געפאהר, וואס שטעלט אין קאן נישט נאר די ווירטשאפטליכע פאזיציעס פון דייטשען פאלק, נאר בעדראהט ערנסט די דייט־שען אויך אויף די גייסטיגע און קול־טורעלע געביטען.

דער צוזאמענפאהר פאדערט דערי־בער אויף אלע מיטגלידער פון בונד צום שארפסטען קאמף געגען דעם דא־זיגען פאלקס-פיינד. ספעציעל דארף מען אננעהמען א גענאמיווע שטעלונג צום אויסוועהלען פון געטויפטע יודען אין די פערוואלטונגען פון די געמיינ־דען און אנדערע עוואנגעלישע קער־פערשאפטען".

א פאסט נייער

לירא-פעליט

אויף א מיטעלע פיגור איז בעלעגענהייטליך צו פער־קויפען ביליג. אפערטען אונטער „פעלץ" אין אד־מיניסטראציע. 796

צו אלע האנפעקציאנערן

היינט, דינסטאג, דעם 20 טען סעפטעמבער 8 א זייגער אין אווענד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל קאנסטאנטינער 10 א

אויסערארדענטליכע פערזאמלונג

אין טאג-ארדנונג ווערט אויך בעהאנדעלט ווערען די פראגע וועגען די רופערס, וואס שטעהען פאר די געשעפטען.

קומט מאסענהאפט, ווייל עס לינגט אין אייערע אייגענע אינטערעסען.

די פערוואלטונג. 565

יוד. דעמאקראטישער וואהל-בלאק.

מארגען, מיטוואך, דעם 21-טען סעפטעמבער קומען פאר אין

פאלקס-הויז, זאוואדזקא 5

2 מיטינגען 2

1) 4 א זייגער נאכמיטאג פאר די קלה בעזיצער

2) 8 אין אווענד פאר נאסען-הענדלער און גארדעראבע-סעקציע.

דער יודישער דעמאקראטישער וואהל-בלאק. 564

קינא-זאל „אימפעריאל", רוג זאכאדניע און זאוואדזקע

היינט, דינסטאג, דעם 20-טען סעפטעמבער 8 אין אווענד קומט פאר

א מיטינג

אד"ט: „פארוואס זענען מיר אריינגעטרעטען אין אלג. יודישען ארבייטער בונד" (אמנון)

ארויסטרעטען ווע־לען די ח״ח: ד״ר האלפערין ווארשא געוועזענער מיט־גליד פון צ. ק. פון פועלי - ציון, הירשהארן, שלמה זלמן נאלדשטיין, בארנשטיין און כלעמיצקי.

בילעטען צום פרייז פון 50 גר. שוין צו בעקומען אין אלע פראפעס. פעראיינען.

לאדזער קאמיטעט פון „בונד". 548

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטש-גאס 20.

בית תפילה לימים הנוראים

ראש השנה ויום כפור וועט דאווענען אין „קאנצערט-זאל"

דער בערימטער חזן און אויסגעצ. מתפלל ג׳ אבערקאנטער פון ווילנער שטאט-שוהל ר׳

עוזר מנחם זשופאוויטש

(בן הרב ר׳ חיים אריע׳ נ״י מגראדנא, א תלמיד פון דעם וועלט-בעריהמטען אדעסער חזן און קאמפאזיטאר פיניע מינקאווסקי ז״ל) מיט׳ן אנטייל פון דעם היגען פראפעס. גוט-איינשטודירטען כאר פון 60 פערזאן אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטען דירעגענט און קאמפאזיטאר ה׳ י. רובין.

ס׳איז צו האפען, אז דורך די מתיקות׳דיגע תפילות פון דעם הייאהר אנגאזשירטען ווילנער חזן און פון די נייע קאמפאזיציעס, וועלכע זענען פארגעבעטן געווארען ספעציעל צו די תפילות וועלען די מתפללים האבען דעם גרעסטען גייסטיגען גענוס.

בילעטען-פערקויף הויבט זיך אן פון זונטאג, א׳ דסליחות, דעם 18. סעפטעמבער און טעגליך פון 9 פריה ביז 9 אווענד אין קאסע פון קאנצערט זאל. 989

בעמערקונג: ערב ראש השנה וועט דער פערקויף פון די בילעטען זיין נור פון 9 פריה ביז 4 נאכמיטאג. מתפללים פון קאנצערט-זאל, פערזאהט אייך בעצייטענס מיט בילעטען.

פוילישער שלום-פארשלאג איינשטימיג אנגענומען געווארען.

גענף, 19. (ספ. טעל.) דער פוילישער פארשלאג וועגען ענטאפנונג איז אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער פעלקער-ליגע איינשטימיג אנגענומען געווארען.

בלויז א מינדערהייט...
רבנים אין לעטלאנד בעקומען דראהונגס-בריף.

ריגע (ים"א) פיל רבנים אין לעטלאנד האבען בעקומען דראהונגס-בריף אונטערגעשריבען פון „א גרופע אקטיוויסטען", אין וועלכע ס'ווערט געזאגט:

„מיר זענען מתרה די יודען, אז מיר וועלען זיי אלע אומברענגען פון דער וועלט. אויב עס וועט אנגענומען ווערען דער בירגערשאפטס-געזעץ. מיר וועלען איבער'חזר'ן דאס יאהר 1905 אין זיין גאנצען גרויס. די יודען דארפען פערשטעהען, אז זיי זענען בלויז א מינדערהייט אין לעטלאנד.

מיר בעטען זיך נישט מישען אין די ענינים פון דער לעטישער מלוכה. אויב דאס וועט נישט העלפען, וועלען מיר איינאָרדנען א פאגראם.

קלייבט זיך אויס.

שרעקליכע עפידעמיעס
מיט טויזענדער מענשליכע קרבנות.

לאנדאן, 19. (ספ. טעל.) לויט די ידיעות פון שאנכיי פערשפרייט זיך די כאלערא אין נאנקינג אלץ שטארקער. אין משך פון די לעצטע 10 טעג זענען ווידער פארגעקומען 4000 טויט-פאלען.

די גאנצע שטאדט איז ארומגערינגעלט מיט א מיליטער-קייט, וועלכע לאזט קיינעם נישט ארויס פון דער שטאדט.

וויען, 18. (ספ. טעל.) פון בוקארעשט מעלדעט מען: די אנשטעקענדיגע קראנקהייט פון קינדער-פאראליטש, דויערט נאך. ביז איצט זענען אויף דער דאזיגער שרעקליכער מחלה קראנק געווארען 540 קינדער.

פון רומעניען האט זיך די דאזיגע קראנק איבערגעטראגען קיין אונגארן, און בלויז אין בודאפעשט זענען קראנק געווארען 120 קינדער; 18 פון זיי זענען שוין געשטארבען.

— אויך אין גאנץ דייטשלאנד ווערט די דאזיגע קראנק שטארק פערשפרייט.

דער ווארש. רעגירונגס-קאמיסאריאט ווערט א וואיעוואדסטווע.

ווארשא, 19. (טעלעפאניש) ביים אויסארבייטען דאס געזעץ וועגען דער אדמיניסטראטיווער ארדנונג אין לאנד איז ענדגילטיג פעסטגעשטעלט געווארען, אז דער ווארשאווער רעגירונגס-קאמיסאריאט זאל פערוואנדעלט ווערען אין א שטאדטישער וואיעוואדסטווע.

די עקסיסטירען פון רעגירונגס-קאמיסאריאט וועלען דאן פערוואנדעלט ווערען אין סטאראסטווע. דערביי זאל די צאהל פון די דאזיגע שטאדטישע סטאראסטווע פערגרעסערט ווערען ביז 5.

דרייסטע גנבה
אין א גרויסען לעדער-סקלאד אין ווארשא.

ווארשא, 19 (טעלעפאניש). פאר'ן הויז אויף זיעלנא 11, וואו עס געפינט זיך דער סקלאד פון דער לעדער-פירמע „בערבראט", איז שבת אין אוונט צוגעפאהרען א גרויסע פלאטפארמע. קורץ דערנאך איז צוגעפאהרען אנאָניע טאקסי, פון וועלכען עס זענען ארויס 3 פערזאן.

איינער האט זיך אוועקגעשטעלט מיט א נאטיץ בוך אין דער האנד און עפעס געצייכנט. די איבריגע 2 זענען ארויף אין הויז אריין, וואו מיט דער הילף פון נאכגעמאכטע שליסלען האבען זיי געעפענט די טהיר פון אויבענדערמאנטען סקלאד, פון וואנען עס זענען נאכהער ארויסגעטראגען געווארען 800 פאר געמזענע און לאקירטע כאלעוועס, ווי אויך 100 פאר לאקירטע און געמזענע שיך פאר 20 טויז. זל. דאס אלץ איז ארויסגעלעגט געווארען אויף דער פלאטפארמע, וועלכע איז שנעל אוועקגעפאהרען.

באלד דערנאך איז אויך אוועקגעפאהרען דער אויטא מיט 3 פערזאן. קיינעם איז נישט איינגעפאלען, אז דאס זענען גנבים, ווייל זיי האבען געשפילט די ראל פון אמת'ע בעלי-בתים פון סקלאד.

זיי האבען אלעמען געגעבען, ווי די סחורה ווערט ארויסגעטראגען און אלץ פערצייכנט אין א נאטיץ-בוך. ערשט זונטאג אין דער פריה, ווען איינער פון די בעלי-בתים איז געקומען אין סקלאד זעהען, וואס דארט הערט זיך, האט ער אנגעטראפען די רעזולטאטען פון דער גנבה'שער ווירטשאפט.

אבאהו צווישען סיריען און ארץ-ישראל.

ביירות. (י.ט.א.) דער הויכער קאמיסאר פאר סיריען ה' פאנסא האט איינגעלאדען צו זיך אויף א קאנפערענץ די פארשטעהער פון די באהן-קאמפאניעס, טראנספארט פירמעס און גרויסע האנדעלס-הייזער. אויף דער קאנפערענץ דארף בעראטען ווערען דער פלאן פון בויען א נייע באהן-ליניע צווישען טריפאלי און חיפה, וואס דארף אין קורצען פערווירקליכט ווערען.

געשטארבען אקאדעמיק א. פ. קאני.

לענינגראד, שבת ד. 17 ה.ח 5 א זייגער איבדערפריה, איז דא געשטארבען דער עהרען-אקאדעמיק א. פ. קאני. די לעצטע טעג איז קאני געווען אזוי שוואך, אז זיין הארץ טעטיגקייט איז אויפגעהאלטען געווארען אויף א קינסטליכען אופן.

* * *

אנאטאל פיאדאראוויטש קאני איז געבוירען געווארען אין פעטערבורג דעם 28-טען יאנואר 1844. זיין פאמיליע האט געהערט צו די אינטעליגענטסטע און ליטעראַרישע קרייזען פון יענער צייט. קאני האט פערענדיגט דעם אוניווערזיטעט אין יאהר 1866 — אין יאהר בעת עס איז דורכגעפיהרט געווארען אין רוסלאנד די געריכטס-רעפארם. אין כארקאוו — איז ער בעוואוסט אלס א אויסערארדענטליכער רעדנער. באלד איז ער אריבערגעפיהרט געווארען אין פעטערבורג. צוליב זיין רעדע אויפ'ן פראצעס און זאסוליטש מוז קאני פערלאזען דעם געריכטס-רעסארט. ער פערנעמט זיך מיט פריוואטער אדוואקאטור. ערשט אין יאהר 1885 ווערט ער איינגעלאדענט אויפ'ן פאסטען פון אובער-פראקוראר פון דעם קרימינעלען קאסאציע-דעפארטאמענט ביים סענאט — דעם פאסטען פערנעמט ער ביז'ן יאהר 1897. אין יאהר 1897 ווערט ער בעשטימט אלס סענאטאר און אין יאהר 1907 אלס מיטגליד פון מלוכה-ראט.

מיט דער ערעפנונג פון דער אבטיילונג פאר שעהנער ליטעראטור אין דער רוסיש שאפס-אקאדעמיע, ווערט ער אויסגעקליבען אלס עהרען-אקאדעמיק. א. פ. קאני האט אויך געארבייט אין פערשידענע וואוילטעטיגקייטס-געזעלשאפטען און האט זיך בעטייליגט אין פערשידענע זשורנאלען און אויסגאבען.

די רעדעס פון קאני זענען געווען די בעסטע מוסטערן פון געריכטליכער רעטאריק. אויף די רעדעס זענען דערצויגען געווארען דורות פון רוסישע יוריסטען. אויך אלס אקאדעמיק האט קאני פערנומען א חשוב'ן ארט. בין די לעצטע יאהרען פון זיין לעבען, — איז קאני ארויסגעטראטען אויף די פערזאמלונגען פון דער אקאדעמיע מיט פארטראגען געווידמעט די רוסישע שריפטשטעלער. זיינע פארטראגען וועגען פושקין, דאסטאיעווסקי זענען אנ'אובר אין דער רוסישער קריטיק.

פעראייניגטער ארטאדאקסישער וואהל-קאמיטעט ביי אגודת „שלומי אמוני ישראל" אין לאדז.

ארטאדאקסישע יודען! 4 גרויסע וואהל-מיטינגען

היינטיגע וואך ארדנען מיר איין

היינט, דינסטאג פ' נצבים (20/9) 8 אזו. „ דער „אגודה" גארטאווניצע 11

מיטוואך „ „ (21/9) 8 אזין אוועגד אין חדר „יסודי התורה" קילינסקא 116

מיטוואך (21/9) 7 אוועד אין זאל „קאלאסעאום" זאכאדניא 53

דאנערשטאג פ' נצבים (22/9) 8 אין אוונד אין זאל „קאלאסעאום" זאכאדניא 53.

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען די פראמינענטסטע אגודה-רעדנער.

בעזוכט אונזערע מיטינגען! קומט מאסענווייז!

א גרויסער מיטינג ספעציעל פאר פרויען

מיט רעדעס וועלען ארויסטרעטען: פרוי פאגעל, פרל. קאזלאווסקא, פרל. ראזענבלום, פרל. יערוזאלעם, פרל. סאבוטקא — יודיש. פרל. רובין, פרל. עפשטיין — פויליש.

איינגאנג נאר פאר פרויען און נעגען איינלאדונגען.

ארטאדאקסישע פרויען און טעכטער, קומט מאסענווייז!

גערענקט, אז דער איינציגער רויט-וויין, וועלכער איז ווירקליך א רפואה צו מאגען-קראנקהייט, איז

„כרמל"-„MEDOK"

ער איז ריין, נאטירליך און געזיכערט פאר פעלשונג א דאנק זיין דאפעלטער פערזיגלונג: מיט לאק און פלאמבע.

Dr. med.
BRAUN
פאלודניאווא 32
טעלעפאן 40-26
צוריכגעקעהרט.
ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע.
בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (הענו-אויטאפען)
נעמט אן פון 9—11 פריה און פון 5 — 3 נאכמיטאג

צענטראלער יודישער האנדווערקער-פערבאנד
4 פאלודניאווא 4
מיר מאכען בעקאנט, אז צו די קומענדיגע ימים-נוראים זענען אנגאזשירט
בעוואוסטע חזנים
בלעצער ווערען פערדונגען טעגליך פון 9 פריה ביז 9 אין אוונד אין קאנצעלאריע פון פערבאנד צו ביליגע פרייזען.
559
די זאלען זענען פריש רעמאנטירט.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה.
זאל פאלודניאווא 10
עס ווערט געדאווענט ראש השנה און יום-כפור מיט
בעריהמטע חזנים מיט אנ'איין שטודירטען כאר
בעטע זיך ציילטליך צו פערזעהן מיט פלעצער.
551

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
St. GELBERG
זאכאדניא 15, טעל. 31-08
גאלד נאגן פערנאכלעסיגטע ציהן און מונד-קראנקהייטען. צאהן-צוהייל אהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראהלונג, ספעציעל לעגט ארבייטן פון קינסטליכע ציהן. נעמט אן פון 9—12 און פון 3—7 אוונט. ביליגע פרייזען.
1481

פלעצער צו פערקויפען
אויף זומער-וואוינונגען
20 מינוט רייזע אונטער לאסק צווישען טעאדארא און ראקאטניצע פון 500 ביז 1000, לייכטע בעדינגונגען.
צו ערפאהרען אין אדמ. פון דער צייטונג. 948

א געזיכערטע פרנסה!
א פריזיער-אנשטאלט זאגט פריי-ווירדיג צו פערקויפען אין צענטרום שטאט.
צו ערפאהרען אין אדמ. פון דער צייטונג. 553

LEKARZ-DENTYSTA צאהן-ארצט
JACÓB KARMAZYN
2 פאלודניאווא 2
צוריקגעקעהרט
529 און עמפפאנגט פערזענליך

Dr. RABNIOWICZ
3 ZIELONA 3
צוריקגעקעהרט. 569

יודען, וועהלער! היינט, דינסטאג, דעם 20. סעפטעמב. 8 אין אוונט קומט פאר אין לאקאל פון פעראיין „משמרת החולים" (אלעקסאנדראווסקא 6) א גרויסער
וואהל-מיטינג
ס'וועלען צווישען אנדערע רעפערירען דער פרעזעס פון פעראיין ה' פישער רובינשטיין וועגען פארטרעטעראיז קומענדיגען שטאט-ראט פאר באלוט אלע מיטגלידער און סימפאטיקער ווערען געבעטען אין אייגענע אינטערעסען צו קומען.
די פערוואלטונג פון פעראיין „משמרת החולים".

לאָדז. 20. סעפּטעמבער 1927.

„נייער פאָלקסבלאַט״

לאָדז. 20. סעפּטעמבער 1927.

אַ פאָרשלאָג
צו דער פעלקער־ליגע.

דער פאָרשלאָג פון לוסיען וואָלף, וואָס רעפּרעזענטירט אין גענף די יודישע אינטערעסען אין נאָמען פון עטליכע יודישע געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס, און וועלכען ס'ווערט געפאָדערט, אַז די פערזאַמלונג פון דער פעלקער־ליגע זאָל נישט וועהלען אין ראַט קיין פאָרשטעהער פון די מלוכות, וואָס האָבען געבראָכען די טראַקטאַטען וועגען מינדערהייטס־רעכט — דער דאָזיגער פאָרשלאָג האָט באַקאַנט געמאַכט ווערען גאָר מצד אונז איינעם, וואָס איז לחלוטין אומבעקאַנט מיט דער יודישער לאַגע ובפרט מיט דעם יודישען לעבען אין אַ סך לענדער.

בײַ אונז איינעם זענען די יודישע פערהעלטנישען אין דעם רוב לענדער, וואָס זענען רעפּרעזענטירט אין דער פעלקער־ליגע, פולשטענדיג נאָרמאַלע; די מינדערהייטס־רעכט זענען גאַראַנטירט פון דער פעלקער־ליגע, זיי ווערען מיט אַלע פּיטשעווקעס אָבגעהיט, און אויב עס געפינט זיך ערגיץ אַ בן סורר ומורה, אַ יוצא מן הכלל, דאַרף ער, הייסט עס, איזאָלירט ווערען און מ'טאָר זיי בשום אופן נישט אַריינ־נעהמען אין דער גרויסמעכטיגער הומאַניטאַרישער חברה פון דעם פעלקער־ליגע־ראַט.

אַזוי, מעהר־ווייניגער, קען אויסגעטײַטשט ווערען דער פאָרשלאָג פון לוסיען וואָלף'ן, וועלכער וואָלט געוויס קלינגען אומטעאָריליש פאַר אַלע מיטגלידער — אָהן אויסנאַהם — און דער גאַנצער בונט־זאַנגעריסטער [כלל־מלוכה־שער] אינסטיטוציע. וואָרום, ווער פון די איינצעלנע מיטגלידער וואָס דאָס וועלען מכּים זײַן אויף אונזער יודישען בלבול, אַז אין זײַן לאַנד באַגעהט מען זיך שלעכט מיט די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען?

דער, וואָס איז אַליין נישט געכאַפּט אין דער מעשה, דער זאָל דער ערשטער וואַרפען אין צווייטען אַ שטיין!

און וואָס קען זײַן דער רעזולטאַט פון אַזאַ מין קריסטליכער טערענ־פערונג?

דער רעזולטאַט קען, דאַכט זיך, זײַן נאָר אַ שפּאָס'ער — אַז אַלע מיטגלידער פון דער פעלקער־ליגע וואָלטען געדאַרפט אויסקומען מיט איין טויט — פון סקילה...

בפרט נאָך, אַז אין באַטראַכט זאָל גענומען ווערען די יודישע מינדערהייט, וואָס געניסט נאָך פאַקטיש כמעט אין ערגיץ נישט פון אַלע איהרע רעכט!

די תשובה אויף לוסיען וואָלף'ס פאָרשלאָג וועט אָבער זײַן געוויס, אַז אומעטום איז, אין דער הינזיכט פון נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, אַלץ אין אָרדנונג, און אַלס אַזוי באַדאַרף ער נישט באַטראַכט ווערען אין דער טאָג־אָרדנונג.

און די ליגע וועט זיך מיט אַ רוהיגען געוויסען פיהרען ווייטער איהר ביז איצטיגען שטילען לעבען.

מז.

אין שליחות פון דער יודיש־וועלטליכער שול און קולטור.

דער באַקאַנטער אַרבייטער־פיהרער זרובבל ברענגט אַ גרוס פון די יודען אין דרום־אַמעריקאַ.

(אינטערוויאו ספּעציעל פאַר'ן „נייעם פאָלקסבלאַט״).

דער באַקאַנטער אַרבייטער־טוער, פיהרער פון לינקע פּועלי־ציון אין פּוילען ה' זרובבל איז די טעג צוריקגעקומען פון זײַן לענגערע רייזע אין דרום־אַמעריקאַ. אין אַ געשפּרעך מיט דעם י.ט.א.־פאָרשטעהער האָט ה' זרובבל געענטפערט אויף אַ רייהע פראַגען וועגען דעם ציל פון זײַן רייזע, וועגען ווירטשאַפטליכען און קולטורעלען לעבען פון די יודישע מאַסען אין די ווייטע מדינות פון דרום־אַמעריקאַ, וועגען די אויסזיכטען פון אַ יודישער איינוואַנדערונג אין די דאָזיגע לענדער א. אַ. וו.

פאָהרענדיג קיין דרום־אַמעריקאַ, האָט זרובבל זיך געשטעלט די אויפגאַבע צו פּאָפּולאַריזירען צווישען די יודישע מאַסען אין די דרום־אַמעריקאַנישע לענדער דעם געדאַנק פון יודישען וועלטליכען שולוועזען, דורכפיהרען אַ געלדזאַמלונג פאַר די יודיש־וועלטליכע שולען אין פּוילען און מיטווירקען צו זאַמלען זיך אין דרום־אַמעריקאַ בילדונגס־גרופּען פון פרײַנד פון יודישע וועלטליכע שולען אין פּוילען.

די רייזע קיין דרום־אַמעריקאַ האָט ה' זרובבל אונטערגענומען לויט'ן אויפטראַג פון דער שול־אָרגאַניזאַציע אין פּוילען און לויט דער אײַנלאַדונג פון בוענאָס־איירעסער הילפס־קאָמיטעט פאַר די יודישע וועלטליכע שולען אין פּוילען.

אויף זײַן רייזע האָט ה' זרובבל באַזוכט בראַזיליען, אורוגוואַי און אַרגענטינאַ. אין דער לעצטער האָט ער פאַרברענגט דעם גרעסטען טייל פון דער רייזע און האָט באַזוכט כמעט אַלע פון די גרעסטע ביז די קלענסטע יודישע צענטערן אין דאָזיגען לאַנד.

שוין אויף זײַן אַהינרייזע איז ער אָבגעשטיגען אין פּאַריז, וואו עס האָט זיך מיט זײַן מיטווירקונג געבילדעט אַ קאָמיטעט פאַר סיסטעמאַטישער הילף פאַר'ן יודישען וועלטליכען שולוועזען אין פּוילען. גלייכצייטיג האָט זיך אין פּאַריז געשאַפען אַ יודישע קינדערהיים, וועלכע ווערט אָנגעפיהרט דורך די פּאַריזער לינקע פּועלי־ציון.

אין אַרגענטינאַ האָט זיך געשאַפען אַ צענטראַלער הילפס־קאָמיטעט פאַר די יודישע וועלטליכע שולען אין פּוילען. אין'ם דאָזיגען קאָמיטעט האָבען זיך אײַנגעשלאָסען לערך 22 אינסטיטוציעס און פערײַנען.

נישט קוקענדיג אויף אַלע אַטאַקעס פון רעכטס און פון לינקס איז זיך די אַקציע פונאַנדערגעוואַקסען. צווישען די אַקטיווע טוער פון דער אַקציע האָט מען געקענט זעהען אַפילו אייניגע אַ געוועזענע ציוניסטען און קאָמוניסטען.

אין אַרגענטינאַ איז ה' זרובבל אַרויסגעטרעטען אויף העכער 45 מיטינגען, וועלכע זענען געווען שטאַרק באַזוכט, ביידע טעגליכע יודישע צייטונגען: „די פּרעסע״ און די „יודישע צייטונג״, דער וואָכען־זשורנאַל „פּנימער און פּנים'לעך״, ווי אויך דער יודישער זשורנאַל אין דער שפּאַנישער שפּראַך „מוֹרא איזראַעליטאַ״ האָבען זיך אָהן באַוואָרענישען געשטעלט אויף דער זייט פון דער אַקציע.

ווי ווייט די אַקציע לטובת די יודישע וועלטליכע שולען איז געווען פּאָפּולער, באַווײַזט דער פאַקט, וואָס די גרעסטע פון די דריי יודישע טעאַטערס אין בוענאָס־איירעס, מיט יוליוס אַדלער בראָש, וועלכע האָט דאַמאָלס גאַסטראָלירט אין דער הויפּטשטאָדט פון אַרגענטינאַ, זענען אַרויסגעטרעטען אויף אַ קינסטלערישען פריהמאָרגען לטובת דער אַקציע און האָבען צוזאַמען אויסגעפילט דעם פּראָגראַם. עס איז אויך געלונגען צו פּאַראינטערעסירען מיט דעם יודישען שולוועזען די באַריהמטע אין גאַנץ דרום־אַמעריקאַ יודישע זינגערין בערטאַ זינגערמאַן, וועלכע האָט זיך אויך באַטייליגט אין'ם קינסטלערישען פריהמאָרגען.

אַ ספּעציעלען אינטערעס האָט די אַקציע אַרויסגערופען בײַ דער יוגענד, וועלכע האָט „צום ערשטען מאָל געהערט אַ וואָרט וועגען לעבעדיגען יודישקייט און מאַסען־קולטור פון אַ וועלטליכען כאַראַקטער.

אין אַרגענטינאַ איז געזאַמעלט געוואָרען אין דער צייט וואָס ה' זרובבל האָט דאָרט געווײַלט לערך 18 טויזענד פּעזאָס. ד. ה. לערך 7 טויזענד דאָלאַר. דערבײַ איז כדאַי צו באַמערקען, אַז די גאַנצע אַרבייט איז געטאָן געוואָרען פרייוויליג בלויז איין באַצאָהלטען סעקרעטאַר.

אין מאָנטעווידעאָ (אורוגוואַי) איז די אַקציע אויך אָדורך מיט גרויס ערפאָלג און דאָרט זענען די יודישע טוער גלייך צוגעטרעטען דורכפיהרען אַן אַקציע פאַר אַ לאָקאַלער יודישער וועלטליכער שול.

אין בראַזיליען האָט ה' זרובבל געווײַלט צוריקוועגס בלויז אַן ערך 3 וואָכען. פונדעסטוועגען האָט זיך אײַנגעגעבען צו שאַפען דאָרט לערך 3000 דאָלאַר, הגם אויך די בראַזילישע ציוניסטען זענען שאַרף אַרויסגעטרעטען נעגען דער זאַמעל־אַקציע.

דער פינאַנציעלער ערפאָלג איז איבערגעשטיגען אַלע ערוואַרטונגען. מאָראַליש איז דעם ערפאָלג נישט אָבצושאַצען, ווייל די יודישע עפענטליכקייט אין ווייטען דרום־אַמעריקאַ

(ווייטער זעה 7־טע זייט).

זיי ווילען זעהן טראָצקי.

אַ בילדער פון אַ קאַווקאַזער קור־אָרט.

(אַ בריף פון רוסלאַנד).

איך זיץ אויף אַ בענקעל אין אַ שטילען ווינקעל פון פּאַרק אין באַריהמטען רוסישען קוראָרט קיסלאָוואָדסק; נעבען מיר זיצען צוויי באַלעבאַטישע יודען מיט באַלעבאַטישע בערד און פיהרען אין אַ ליטוויש־באַלעבאַטישען יודיש אַ באַלעבאַטישען שמועס; וועגען וואָס שמועסט מען אין אַ קוראָרט? — וועגען מאָגען, וועגען האַרץ, וועגען לונג און לעבער, וועגען מערידען און עצירות. קורץ, איינער פון יענע שמועסען, וועגען וועלכע עס רעדען נײַן און נײַנציג פּראָצענט פון אַלע קראַנקע.

קיין פּאָליטישער שמועס איז דאָס נישט און מיט שטייערען איז דאָס אויך נישט פערבונדען, אַזוי, אַז פאַר „גע־פּע־או״ און פאַר'ן פינאַנסאינספּעקטאָר איז נישט וואָס מורא צו האָבען. פונדעסטוועגען וואַרפען אויף מיר די צוויי יודען, פון צייט צו צייט, אַ פאָרשענדען בליק: עפּעס בין איך זיי אומפאַסענד: ויצא אַ מאַנש — און דאַכט זיך אַ יוד דערצו — הערט אַ שעה וקכנאַנד ווי צוויי יודען רעדען וועגען זאַלען, וואָס רידען אַז, קען מען זאָגען, יעדען איינעם, און זאָל ער זיך דיר אָפּהיטען כאָטש מיט אַ וואָרט! צי איז ער אַמאָל נישט פון יענע פאַרשוינדלעך, פאַר וועלכע מען דאַרף זיך היטען?

און אפשר האָב איך בײַ זיי אַרויסגערופען נישט אַזוי פיל דעם חשד, ווי עס האָט זיי פּתאום געפּײַניגט די נײַגעריגקייט צו וויסען, ווער איז דער שיקאַוועער פּערזאָן וואָס קען אָפּזיצען אַ שעה נאָכאַנאַנד, הערען ווי לייט רעדען און נישט אַרײַנמישען זיך אַפילו מיט איין איינציג וואָרט!

און, אַ קליין הוסטעל געמאַכנדיג אין האַנט אַרײַן, האָט זיך דער יונגערער פון זיי געווענדעט צו מיר העפליך אין רוסיש:

— פּראָסטימיטע, פּאַזשאַלויסטאַ, ווי יעוורייי? (ענטשולדיגט, איך בעט אײַך, איהר זייט אַ יוד?)

— און ווי איז פאַר אײַך בעסער?

— האָב איך צוריק געענטפערט אין רוסיש, נאָכמאַכענדיג דעם מאָסקווער אַקצענט.

— כע, איך מיין, פאַר מיר איז אַלץ איינס. אַלע מענשען זענען גלייך — אַ יוד, אַ קריסט, נאָר, וואַכאַבשעש... (בכלל). איהר זייט, מן הסתם, אַ פּאַרטייאישער? — האָט ער געפּרואווט צוגעהן צו מיר פון אַ צווייטער זייט.

— רעכענט, ווי איהר ווילט.

די צוויי יודען האָבען זיך איבערגעקוקט צווישען זיך: עפּעס אַ משיקאַווער נאָש הייסט עס, מען קען איהם איהם גאָרנישט אײַנבײַסען.

— אַזאַ מענש, ווי איהר, דאַרף דאָך געוויס וויסען: אַן אמת טאַקע, אַז טראָצקי איז דאָ הי? מען זאָגט, אַז ער איז דאָ.

איך האָב זיי נישט געענטפערט. פּאָרוואָס „אַזאַ מענש ווי איך״ דאַרף וויסען וועגען טראָצקי מעהר פון זיי, נאָר איך האָב בשום געשטעטיגט, אַז טראָצקי איז טאַקע דאָ, אין קיסלאָוואָדסק.

— ער וואוינט מיט מיר אויף איין גאַס.

— טאַקע? און וואו קען מען איהם זעהן? — האָבען זיך שוין ביידע אַ כאַפּ געטאָן.

— אויף וואָס דאַרפט איהר טראָצקין? — בין איך משיקאַווע געווען צו וויסען.

— וואָס הייסט, אויף וואָס מיר דאַרפען טראָצקין? מיר דאַרפען איהם גאָרנישט; אויף וואָס קענען אַזעלכע מענשען־ווי מיר, דאַרפען טראָצקין? מיר ווילען איהם בלויז זעהן!

— וואָס איז דאָ פערהאַן צו זעהן? אַ מענש, ווי אַלע מענשען;

די צוויי יודען האָבען זיך ווידער אַמאָל איבערגעקוקט: צי מעג איך זיך הייסט עס. טאַמעוואַטע, צי בין איך טאַקע אַ תּם:

— וואָס הייסט, וואָס איז דאָ פערהאַן וואָס אָנצוקוקען? ס'איז דאָך טראָצקי! עפּעס אַ סך טראָצקיס פערהאַן אויף דער וועלט? אדרבא, זאָל איך זיי ווייזען נאָך אַ טראָצקי, אויב איך קען אַזאַ איינעם! און זאָל איך זיי ווייזען אַ מענשען, וואָס וואָלט נישט געוואָלט זעהן טראָצקין כאָטש איין מאָל אין לעבען!..

איצט איז געקומען מיין ריי צו פרעגען.

— איהר זייט קאָמוניסטען?

די יודען האָבען מיך אָנגעקוקט, און אין זייער בליק האָב איך דייטליך געלייענט: דעם נפש פעלט אַ קלעפּקע אין קאָפּ.

— איהר טרייבט קאַטאָוועס: ווי קומען מיר צו קאָמוניזם?.. אין אונזערע יאָהרען.

און אַזוי ווי זיי איז אַלץ נישט קלאָר געווען, מיט וואָסמען זיי האָבען דאָ צו טון, האָט דער עלטערער פון די צוויי פון זיכערקייט וועגען, צוגעגעבען:

— איך מיין, הייסט עס, די אידעע; געגען דער אידעע קען קיינער גאָר נישט האָבען... אונזער מאָאיסיי (משה רבינו) איז דאָך געווען דער ערשטער קאָמוניסט... נאָר וואַכאַבשעש... זאָלען שוין אונזערע קינדער זײַן קאָמוניסטען.. אָבער מיר...!

— טאָ וואָס פאַר אַ שייכות האָט איהר מיט טראָצקין? — האָב איך זיי צוריק געוואָלט אַרויספיהרען אויף דעם פריערדיגען שמועס. — יענער איז דאָך דער קאָמוניזם אַליין, און איהר...

— וואָס האָט עס איינס צו דעם אַנדערן — האָבען זיי מיך ביידע מיט אַמאָל איבערגעשלאָגען אין מיטען — אָבער אַ גרויסער מענש איז ער? ער איז דאָך אַ גאון!..

— זעהט איהר דאָך, אַז עס האָבען זיך געפונען גרעסערע מענשען, וואָס האָבען איהם געמאַכט פאַר אויס גאון.

— עס בלאָטעט! טראָצקין וועט קיינער נישט מאַכען אויס טראָצקי...

נאָר, כאַפּענדיג זיך, אַז דער שמועס ווערט קיצלדיג, האָט זיך דער יוד באַלד פאַרריכט:

— וואַכאַבשעש, דאָס איז „זייערע״ אַנ'אינטערעסאַנטע זאַך, ווער קען וויסען וואָס בײַ „זיי״ טוט זיך און ווער ס'איז דאָרטען גערעכט; נאָר טראָצקין וואָלטען מיר פונדעסטוועגען געוואָלט זעהן... אַז ער איז שוין דאָ, וואָלט געווען אַן עבירה נישט צו זעהן איהם.

— אַז אײַך גלוסט זיך אַזוי שטאַרק, קענט איהר איהם זעהן.

— טאַקע? ווי אַזוי? וואו? ווען?

איך האָב זיי ערקלערט, וואו טראָצקי וואוינט און אַז ער גייט טאָג מיט אַ גאַנצער קאָמפּאַניע אויף יאַגד אין דער און דער ריכטונג, און אויב זיי ווילען איהם זעהן, זאָלען זיי געהן אַהין.

די יודען האָבען זיך דערפרייט, ווי זיי וואָלט טאָ־געשטאַנען אַ באַגעגעניש מיט אַ רײַכען אַמעריקאַנער פעטער.

— אַביזאַטעלנע (אומבעדינגט) וועלען מיר געהן! באַדאַי אַ גאַנצען טאָג אָפּשטיין, אַבי זעהן איהם...

איך בין אויפגעשטאַנען, אָוועקגעגאַנגען און ווענדענדיג זיך צו מײַנע יודען האָב איך אין אַ ריינעם ליטווישען מאַמע־לשון געזאָגט:

— גוטען טאָג יודען. גאָט זאָל געבען איהר זאָלט זוכה זײַן צו זעהן טראָצקין מיט אייערע אייגענע אויגען, בקרוב בימינו, אמן!

די יודען זענען געבליבען זיצען ווי געפּלעפט: זייערע פּנים'ער האָבען אויסגעדריקט אי כעס, אי ענטוישונג, אי פאַרכאַפּונג: ווי באַלד, הייסט עס, איך בין אַ יוד, טאָ וואָס האָב איך זיי דאָ געדרייט אַ ספּאָדעק.

— זייט איהר גאָר אַ יוד?

— און איהר האָט עס ערשט איצט דערזעהן? — האָב איך געלאַכט פון זייער ענטוישונג.

— כ'ווייס מען קען עס הײַנטיגע צייטען נישט דערקענען; נישט ענליך אויף אַ יודען.

— דערפאַר זענען אַלע יודען ענליך אויף מיר. אַ גוטען טאָג, יודען, און זעהט לאָזט נישט דורך טראָצקין.

די יודען האָבען מיר אַפילו נישט געענטפערט אויף מײַן „גוטען טאָג״.

— אַ משוגענער! — האָט דער צווייטער געפּסקנט, און דערמיט פאַרענטפערט אַלע קשיות — נייצן מיר, הייסט עס, זעהן טראָצקין?

— אַביזאַטעלנע! מיט גאָט'ס הילף.

ד. וואַליו.

Dr. med. H. LUBICZ

צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-82.

ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מענער־שוואַכע קראַנקהייטען. 609

מיט עלעקטריק־לאַמפּען (אָהר־מאַשטאַל)

נעמט אָן, פון 8—10 און פון 5—8 אָוונט.

Dr. med. I. WAJNBERG

Cegielnana 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעצ. פאַר לונגען־ און האַרץ־קראַנקהייטען, באַשטראַהלונגען אין קונסטליכע בערג־זון.

נעמט אָן פון 3—4 נאָכמיטאָג און פון 4—5 דער לעטשניצע „וואַולקאַ״.

נייער פאלקסבלאט
20 סעפטעמבער 1927.

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט
20 סעפטעמבער 1927.

20
דינסטאג
כג
אלול תרפ"ז

סעפטעמבער
זון-אויפגאנג 5.08
זון-אונטערגאנג 5,54
לענג פון טאג 13, 12

יאהרגאנג 1909.
ווער דארף זיך היינט שטעלען צו דער רעגיסטראציע?

היינט דארפען זיך שטעלען צו דער מיליטער-רעגיסטראציע אויף טראגוטא 10 די יונגעלייט, וועלכע זענען געבוירען אין יאהר 1909, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 2 טען קאמיסאריאט און וועמענס פאמיליען-נעמען ס'הויבען זיך אן מיט די אותיות: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, Ł, M, N. און פון 7-טען קאמיסאריאט W, Z, Ż.

מארגען: פון 2 קאמיסאריאט O, P, R, S, T, U, W, Z, Ż. פון 8. קאמיסאריאט: A, B, C, D, E, F, G,

יודישע רעקרוטען פון יאהרגאנג 1906
וועלען געהן דינען נאך סוכות.

ווי בעוואוסט, איז פון 17 ביז'ן 19 סעפטעמבער בעשטימט געווארען דער טערמין פון אריינציהען אין די מיליטערישע רייהען דעם יאהרגאנג 1906. צוליב דעם, וואס אין אויבענדערמאהנטען טערמין פאלען אויס די יודישע יום טובים האט דאס מיניסטעריום ארויסגעגעבען א פארארדנונג, אז די יודישע רעקרוטען זאלען אריינגעצויגען ווערען אין די רייהען נאך די יום טובים, צווישען דעם 20 און 22 אקטאבער.

אויסצאהלונגען פאר רעזערויסטען.

(–) היינט הויבען זיך אן אין פאליצייאיש-מיליטערישען ביורא אויף פרייהייטס-פלאץ 14 די אויסצאהלונגען פאר די רעזערוויסטען, וועלכע האבען הייאהר דורכגעמאכט די מיליטער-איבונגען.

לאזוניק יאעל איבערגענומען זיין אמט.

(ס) דער לאזוניק פון געזונדהייטס-אמט ביים מאגיסטראט ה' אלעקסאנדער יאעל איז צוריקגעקומען פון אורלויב און איבערגענומען זיין אמט.

דער ראדאשיצער
אויפ'ן בית החיים.

דער ראדאשיצער רבי ר' ישראל יוסף איז נעכטען 12 א זייגער געווען אויפ'ן בית החיים. אויפ'ן קבר פון זיין פאטער זצ"ל.

אויף דעם בית החיים האט זיך ארום קבר פערזאמעלט א טויזענד-קעפיגער עולם חסידים, נאר דער רבי האט זיי געבעטען איבערצולאזען איהם אליין אין אוהל, וואו ער האט פערבראכט ביחידות העכער צוויי שעה.

שפעטער איז זיך דער עולם ווידער צוזאמענגעקומען, און דער רבי האט מספיד געווען זיין פאטער.

דער רבי שטעהט איין אויף פרייהייטס-פלאץ 10, ביי הערש לוביצקי.

דעם היינטיגען דאנערשטאג 11 א זייגער וועט דער ראדאשיצער ווידער זיין אויפ'ן בית החיים אין זיין פאטערס אוהל.

האנדעלס-אגענטען שאפען אנ'ארגאניזאציע.

(ס) אויף דער לעצטער פערזאמלונג פון די האנדעלס-אגענטען אין לאקאל פון קאמי-פעראיין, איז בעשלאסען געווארען צו שאפען א ארגאניזאציע פון האנדעלס-אגענטען אין לאדז און פון דער וואיעוואדשאפט.

רעמאנטען איז די הייזער
מוזען דורכגעפיהרט ווערען.

(ס) ווי מיר דערוויסען זיך, האט דער אינזשעניער-מגיסטער סקלאדקאווסקי זיך ווידעראמאל געווענדעט צו די לאדזשער מאכט-ארגאנען, אז די רעמאנטען אין די הייזער זאלען ענדליך דורכגעפיהרט ווערען.

צוליב דעם, אבער, וואס עס פעהלען אויס קוואליפיצירטע ארבייטס-הענד אויף דורכצופיהרען די רעמאנטען, וועט דער רעגירונגס-קאמיסאר ה' איזשיצקי ארויסטרעטען מיט דער איניציאטיוו, אז ס'זאל געשאפען ווערען א קאאפעראטיוו פון ווירטסלייט, ארבייטער און פארשטעהער פון דער מאכט און אזוי ארום זאלען דורכגעפיהרט ווערען די רעמאנטען. דער קאאפעראטיוו וועט בעקומען רעגירונגס-קרעדיטען.

נייע האנדעלס-שעה'ן פאר רעסטאראנען.
ביז 10, 11 און 12 ביינאכט.

(ס) דער לאדזשער רעגירונגס-קאמיסאר האט ארויסגעגעבען א נייע פארארדנונג וועגען די האנדעל-שעה'ן אין די רעסטאראנען.

לויט דער דאזיגער פארארדנונג, מעגען רעסטאראנען מיט דער 1-טער קאטעגאריע פעטענט אפען האלטען ביז 12 ביינאכט; 2-טער קאטעגאריע — ביז 11 ביינאכט; 3-טער קאטעגאריע — ביז 10 אווענד.

אזוי-ארום איז פאר דער 3 טער קאטעגאריע פערקלענערט געווארען די האנדעלס-צייט אויף 1 שעה.

פעטענטען פון 3-טער קאטעגאריע מעגען האבען די רעסטאראנען, וועלכע בעשעפטיגען ביז 10 פערזאן; 2-טער — ביז 20 פערזאן; 1-טער — איבער 20 פערזאן.

דער הויז-ווירט איז שולדיג.
פראצעס וועגען 2-יעהריג קינד, וואס איז אומגעקומען אין קלאזעט.

(§) דאס קרייז-געריכט האט נעכטען בעטראכט דעם פראצעס געגען רודאלף קרושעל, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען, אז צוליב זיין שולד איז די 2 יעהריגע איזאבעלא מושינסקא דערטרונקען געווארען אין קלאזעט פון זיין הויז.

די עדות האבען אויפגעוויזען, אז די ברעטער פון קלאזעט זענען געווען פערפוילט און צוליב דעם איז דאס קינד אריינגעפאלען און דערטרונקען געווארען.

דאס געריכט האט קרושעל'ן פערמשפט צו צוויי וואכען אונבעדינגטען ארעסט.

פערליבט פאר'ל בעגעהט צוזאמען זעלבסטמארד.
עלטערן זענען נישט מסכים אויפ'ן שידוך. פער'סמ'ען זיך חתן-כלה ביים טייך.

(§) א שרעקליכע טראגעדיע האט זיך היינטיגע וואך אפגעשפילט אין שטעטעל אוניעיוו (נעבען לאדז).

די ארטיגע רייכע טאכטער אסתר גאלדמאן האט א לענגערע צייט זיך געליבט מיט א געוויסען נח פערלמאן, מיט וועלכען זי האט געוואלט חתונה האבען.

דאס פארל האט זיך הארציג געליבט, אבער אסתר'ס עלטערן האבען נישט דערלאזט צום שידוך און האבען געוואלט חתונה מאכען זייער טאכטער פאר א נ'גלטען, רייכען אלמן.

היינטיגען זונטאג, ווען די עלטערן האבען צום לעצטען מאל ערקלערט זייער טאכטער, אז צום שידוך מיט פערלמאנ'ען וועלען זיי בשום אופן דערלאזען נישט איז דאס פערליבטע פארל-אסתר גאלדמאן און נח פערלמאן — אוועק צום טייך ווארטא און צוזאמען אויסגעטרונקען א גרעסערע דאזע סם.

אין א שווערען צושטאנד האט מען ביידע זעלבסטמערדער אפגעפיהרט אין שפיטאל, וואו זיי ראנגלען זיך מיטן טויט.

מיידעל בעגעהט זעלבסטמארד אויפ'ן קבר פון איהר מוטער.
די סיבה — הונגער און נויט.

(–) נעכטען אינדערפריה האט דער סטרוזש פון יודישען בית-עולם בעמערקט ליגען אויף איינעם פון די קברים א יודיש מיידעל אהן סמנים פון לעבען.

דער ארויסגערופענער פאגאטאוויע-דאקטאר האט פעסטגעשטעלט, אז דאס מיידעל האט זיך פער'סמ'ט מיט עסענס א פליסיגקייט.

ס'האט זיך אויך ארויסגעשטעלט, אז זי הייסט אסתר האהענבערג פון אלעקסאנדריסקא 15. זי האט לעצטענס געליטען הונגער און נויט און האט בעשלאסען צו בעגעהן זעלבסטמארד אויפ'ן קבר פון איהר מוטער.

מ'האט די זעלבסטמערדערין אפגעראטעוועט.

יודיש קינד אונטערגעווארפען ביי א קריסטין.
פון קאמיסאריאט איז קהלה און צוריק אין קאמיסאריאט.- וואו איז די מוטער?

(–) עפעס איז לעצטענס שטיל געווארען אין דער לאדזשער קהלה מיט די אונטערגעווארפענע קינדער.

צופיל פליעט נאך דאס „פינדעלע יוד" אין די הערצער פון די פערשידענע אומגליקליכע מאמעס, אז זיי זאלען אונטערווארפען זייערע קינדער, וויסענדיג, אז היינט ווערען אלע קינדער, אהן אויסנאהם, איבערגעגעבען דעם קריסטליכען „זשלאבעק".

נעכטען אבער האט זיך אינם קהלה-לאקאל ווידער געהערט א געוויין פון אנ'אומשולדיג 1-יעהריג יודיש בחור'ל.

געקומען איז מיט'ן קינד די קריסטין העלענא פיאסעצקא (גלובנא 39) און דערצעהלט, אז היינטיגען שבת איז צו איהר אין מאנגעל געקומען א יודישע פרוי און געבעטען, אז מ'זאל איהר דערלויבען איבערלאזען דאס קינד אויף א מינוט, ווייל זי דארף אוועקגעהן עפעס ערלעדיגען.

די מוטער איז אבער מעהר נישט צוריקגעקומען.

האט די קריסטין געווארט ביז מאנטאג, זיך געמוטשעט מיט'ן קינד און אוועק אין פאליציי. פון פאליציי האט מען די קריסטין אפגעשיקט אין דער יודישער קהלה.

אין דער קהלה האבען די צופעליגע אינטערעסאנטען זיך שטארק פעראינטערעסירט מיט דעם קינד, אונטערזוכט, צי דאס איז גע'מל'ט, אבער—די קהלה טאר היינט נישט צונעהמען קיין קינדער און די קריסטין איז מיט'ן קינד ווידעראמאל אוועק אין פאליציי-קאמיסאריאט.

דערווייל ווייגט דאס קינד און הונגערט ביי דער ארימער קריסטין און די מוטער,—די אמת'ע מוטער פון קינד,— ווער ווייס וואו זי איז ערגיץ?

25 יעהריגער יובילעי פון „קאכאנובקא".

שבת איז אין „קאכאנובקא" פארגעקומען א גרויסע פייערונג. די דאזיגע פייערונג האט געגעבען א געלעגענהייט די צאהלרייך-פערזאמעלטע געסט זיך צו בעקענען מיט דער גרויסער בעדייטונג פון דער דאזיגער אינסטיטוציע.

„קאכאנובקא" האט געפייערט דעם 25-יעהריגען יובילעי פון איהר עקזיסטענץ. פון דעם אינ'ן ערשטען רעפעראט, וועלכען ס'האט געהאלטען ד"ר שלעזינסקי האבען זיך די פערזאמעלטע דערוואוסט פיל אייגצעלהייטען פון דער געשיכטע פון דער דאזיגער אינסטיטוציע.

דער איינציגליכער גרינדער פון „קאכאנובקא" איז געווען דער בעקאנטער געזעלשאפטליכער טוער ד"ר יאנשער. איהם און די מענשען, וועלכע האבען מיט איהם געארבייט האבען מיר צו פערדאנקען דאס, וואס לאדז פערמאגט איינע פון די שענסטע אינסטיטוציעס אין לאנד. א אינסטיטוציע, וועלכע איז א בעזונדערהייטס-פלאץ פאר די אומגליקליכע גייסטיג-קראנקע.

פון די בעדייטענדע שטערונגען, וועלכע די אינסטיטוציע האט געהאט איז געווען די מלחמה-אקציע אין יאהר 1914, בעת וועלכער דאס גאנצע שפיטאל איז פון די גראנאטען איינגאנצען פערניכטעט געווארען. די לאדזשער בעפעלקערונג האט אבער געוואוסט ווי אפצושאצען די נוצליכקייט פון „קאכאנובקא" און ס'האט נישט לאנג געדויערט און דאס שפיטאל איז אויפסניי אויפגעבויט געווארען. נאך דער ערעפנונגס-רעדע פון ד"ר שלעזינסקי האבען נאך גערעדט דער סטאראסטע רזשעווסקי, ד"ר מיטעלשטעט, פרעזעס הראדינסקי א. א.

ס'איז אויך פארגעקומען א פעסט-רען-פארשטעלונג, אויפטרעטען פון כאר, און אייגענעם ארקעסטער.

ראדיא.
היינטיגער פראגראם.
ווארשא.

12.00 — צייט-סיגנאל, פליה מעטעאראלאגישער און מאס-קאמוניקאט. איבער'ן פראגראם.

15.05 — קאמוניקאטען.

16 35 — פארלעזונג: „וועגען דער נייעסטער אגרארליטעראטור".

17.15 — איבער'ן פראגראם.

18.35 — נאכמיטאג - קאנצערט. מוזיק, געזאנג.

18.55 — פארשידענעס פון ל. לאווינסקי.

19.10 — מאס-קאמוניקאטען.

19 35 — טראגיקאמישע פון דער אפערע „שידא".

20 00 — „מעסאזשער מאלאנזי".

22.00 — פאליציי-, פליה-, מעטעאראלאגישע און מאס-קאמוניקאטען.

שול-בודזשעט זאל פערגרעסערט ווערען.

(ס) אויף דער לעצטער זיצונג פון לאדזשער שול-ראט איז בעשלאסען געווארען געדייטענד צו פערגרעסערען דעם בודזשעט פון לאדזשער שול-קוראטאריום, כדי צו פערשטארקען די טעטיגקייט אין לאדזשער ראיאן.

פייערלעשער - צוזאמענפאהר.

(§) זונטאג איז פארגעקומען א צוזאמענפאהר פון פייערלעשער פון לאדזשער קרייז.

נאך א געטעסדיענסט, איז פארגעקומען א דעפילאדע אויף פיעטריקאווער גאס. די דעפילאדע האבען אפגענומען דער סטאראסטע רזשעווסקי, גענעראל מאלאכאווסקי, קאמענדאנט פון דער וואיעוואדזשאווער פאליציי פראסטער און פייערלעשער - קאמענדאנט גראהמאן. דערנאך זענען פארגעקומען קאנקורס-איבונגען פון די פייערלעשער.

אין די אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען.

(§) היינט דיזשורירען ביינאכט פאלגענדע אפטייקען: וואיטשיצקי (נאפיוראקאווסקי-גאס 27); דאנילעצקי (פיעטריקאווער 127); צימער (וואלטשאנסקא 37); לייזעראוויטש, פרייהייטס-פלאץ 2; הארטמאן מלינארסקא 1); קאהאנע (אלעקסאנדער גאס 80).

פ'ן פרוי אלעצקא'ס אפערן-שולע.

די בעקאנטע לאדזשער אפערן-זינגערין פרוי בראניסלאווא אלעצקא, וועלכע האט זיך מיט איהר ביז-איצטיגער קינסטלערישער טעטיגקייט ערווארבען דעם נאמען פון א גענייטער פעדאגאגין און פיינער אינטערפרעטאטארין פון די שענסטע אפערן ביי אונז אין שטאדט, האט „פון נייעם שול-יאהר בענייט די למודים אין איהר אפערן-שולע אויף אלעי 1 מאי 68.

פרוי אלעצקא האט אין משך פון די לעצטע פאר יאהר אויסגעבילדעט אין איהר מוזיקאלישען לערן - אנשטאלט צעהנדליגער שילער און שילערינס, וואס פערנעהמען שוין היינט צו טאג וויכטיגע פאסטענס אויף די פוילישע אפערן און אפערעטקע-ביגעס.

בית-יעקב-זשורנאל.

עס איז ערשינען דער אלול-נומער פון ב"י זשורנאל. אין נומער געפינען זיך מאמרים פון הרב פובי' הורוויץ, א. ג. פרידענזאן, דר. פעסלער, דר. ל. נעמצעוויטש, דר. חיים בלאך דר. קליין א. א.

א שרפה.

(§) אויף זשעמסקא 5 האט זיך אנגעצונדען א קאמער מיט קויהלען און האלץ. דאס פייער האט זיך שנעל פערשפרייט און זיך אריבערגעווארפען אויף די ארומיגע הילצערנע הייזלעך. די פייערלעשער האבען דאס פייער איינגעלאשען.

„בית-לחם".

אויף דער לעצטער פערזאמלונג פון הילפס-פעראיין „בית-לחם" איז אויסגעוועהלט געווארען א נייע פערוואלטונג.

ס'איז אויך בעשלאסען געווארען אנצוהויבען א ברייטע הילפס-אקציע.

יודישער דעמאקראטישער וואהל-בלאק.

יודישע וועהלער! נאך 2 טעג זענען געבליבען נאכצוקאנטראלירען די וואהל-רשימות

נוצט אויס די קורצע צייט און זאל קיין איין יודישע שטימע נישט פערלוירען גיהן!

גלייכצייטיג מעלדען מיר, אז היינט, דינסטאג 8 אזייגער אוונט קומט פאר **א פלענאר-זיצונג** פון דער **טעכנישער קאמיסיע** מיט די פערוואלטונגען — פון די פעראיינען: —

פאזאמענט-קאמפאנען, צירולניקעס, שוסטער, פריזירער... [illegible]-וועבער, האנדוועבער, מאגאזין-שניידער, שוסטער, נאסטו-הענדלער, גארדעראבען-הענדלער, מארג- און מארק-הענדלער, פישער.

שאכער, ריסארען-בעזיצער, לאסט-וועגען-בעזיצער, פלייש-פיהרער, דראשקע-בעזיצער און קוה-בעזיצער.

אלע קומען פינקטליך צו דער זיצונג.

פרעזידיום פון יוד. דעמאקר. וואהל-בלאק.

בעריכט פון רעפ. ד"ר ראזענבלאט און לאוו-ניס יאעל פון ציוניסטישען קאנגרעס.

זונטאג אין אווענד האבען אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע ביי א פילגעפאקטען זאל די דעלעגאטען צום 15 טען ציוניסטישען קאנגרעס אפגעגעבען א בעריכט פון די פערהאנדלונגען אויפ'ן קאנגרעס.

אין נאמען פון ציוניסטישען קאמיטעט עפענט די פערזאמלונג ה' ש. לצוו. דער קורשטער גיהמט דאס ווארט לאוויק א. יאעל, וועלכער שילדערט זייער פערזענליכע איינדריקען פון קאנגרעס און קומט צום אויספיהר, אז דער 15-טער ציוניסטישער קאנגרעס וואס האבען א גרויסע בעדייטונג פאר דעם ווייטערדיגען גאנג פון אויפבוי פון ארץ ישראל, אז ער האט געגעבען א בצוויז פון דעם שטארקען פערגפאנטווארטליכקייטס-געפיהל וואס געהמט ארום אלע שטראמונגען פון ציוניזם, וועלכע געהערן אין קאנגרעס אריין. אז ארץ-ישראל בויט זיך דאך גישט קיקענדיג אויף אלע שטערונגען און שוועריגקייטען

דער צווייטער רעדנער דער. ד"ר ראזענבלאט רעפערירט אויספיהרליך וועגען דער ארבייט פון קאנגרעס און די וויכטיגע פראבלעמען, וועלכע האבען צדערשט גאלעזט ווערען. ער איגנארירט צוויי הויפט-מאמענטען אין די פערוואנדלונגען פון קאנגרעס: די פינאנץ-פראגע און די ריעף איג'ם אויפבוי-ווערק דאמינירען דער געזעלשאפטליכער סאציאלער מאמענט. אין דער פראגע פון דער פערברייטערטער „יודישער אגענץ" א פראבירט געווארען די פאפולארען פון פרעזידענט וויצמאן און עס איז ראטיפיצירט געווארען דער אפמאך מיט לואי'ס מארשאל וועגען דער אגענץ. אין דער צווייטער פראגע איז די מעהרהייט פון קאנגרעס בעשטאנען אויף דעם שטאנד-פונקט, אז אין דער אויפבוי-ארבייט דארף דעצידירען דער געזעלשאפטלער מאמענט. צוערשט דארף געשאפען ווערען א יודישע מעהרהייט אין ארץ-ישראל און מיט דעם וועט אויך גלעזט ווערען די סאציאלע פראגע.

דער רעדנער אונטערשטרייכט די גרויסע פערדינסטען פון דער ארץ-ישראל-ארבייטערשאפט פאר'ן אויפבוי פון לאנד.

ד"ר ראזענבלאט אונטערשטרייכט צולעצט דעם פאקט, וואס עס איז געוועלט געווארען דאסמאל א איינהייטליכע עקזעקוטיווע פון צענטרום אהן דער בעטייליגונג פון רעכטען און ליבקען פליגעל. און קומט צום אויספיהר, אז אלע ריכטונגען אין ציוניזם זענען אדורכגענומען מיט א טיפען אחריות געפיהל און פון דעם ערנסט פון מאמענט און פאר דעם אויפבוי פון דער יודישער געזעלשאפטלער היים וואס געהט פארווערטס מיט זיכערע שריט, ווייל דער קערן פון דער צוקונפטיגער יודישער מלוכה איז שוין דא.

די רעפעראטען זענען אויסגעהערט געווארען מיט גרויס אויפמערקזאמקייט און די רעדנער זענען בעשאנקען געווארען מיט דו ערידע אפלאדיסמענטען.

לאדזער מאגיסטראט וויל האבען א גוטען אנרעגנ...

די שטאטישע אנגעשטעלטע וועלען בעקומען א הוספה.

(ג) ס'איז פארגעקומען א קאנפערענץ צווישען די פארשטעהער פון מאגיסטראט און די שטאטישע אנגעשטעלטע, וועלכע האבען ארויסגעשטעלט א רייה פאדערונגען, צוו. אנדערן וועגען אן הוספה פון 25 פראצ. אין אלגעמיין האבען זיך די מאגיסטראט-פארשטעהער בעצויגען צו די פאדערונגען פון די אנגעשטעלטע גישט שלעכט (פאר'ן וואהלקאמף, ווילען די שטאט-טאטעס זיין „גרוימוטיג"...)

ענדגילטיג וועלען די פראגען ערלעדיגט ווערען אויף דער היינטיגער פארזאמלונג פון דער קאנפערענץ.

שטרייק פון שוסטער-ארבייטער דויערט נאך.

(:) דער ארבייטס-אינספעקטאר וואלטשקעוויטש האט אויף געלאדען צוזאמענגערופען א קאנפערענץ פון די שוסטער-ארבייטער מיט די ארבייטס-געבער וועגען ליקווידירען דעם דויערענדען שטרייק.

צו דער קאנפערענץ זענען געקומען נאר די ארבייטער-פארשטעהער. דאגעגען די בעלי-בתים האבען צוגעשיקט א פריוו-קורענט מיט אן ערקלערונג, אז ווייטער פון דעם פריוו-קוראנט קענען זיי נישט געבען. צוליב דעם האלטען זיי דאס קומען צו דער קאנפערענץ פאר איבעריג.

די ארבייטער-פארשטעהער האבען ערקלערט, אז דער צוגעשיקטער פריוו-קוראנט איז נאך קלענער ווי דער ביז-איצטיגער און דעריבער בעשליסען זיי ווייטער צו שטרייקען.

נישט געלונגענער מארד און זעלבסטמארד צוליב ליבע.

(—) אויף פעטערסבורסקא 6 האט דער 24 יעהריגער זיגמונט וואלענטשאק, וועלענדיג נקמה נעהמען אין זיין כלה סטאכורסקא, וועלכע האט נישט געוואלט מיט איהם חתונה האבען, געשאסען אויף איהר 3 מאל, צום גליק האבען די קוילען נישט געטראפען.

בעת'ן ארעסטירען וואלענטשאק'ן האט דער רעוואלווער, וועלכען ער האט נאך געהאט אין האנד, אויסגעשאסען און איהם אליין פערוואונדעט אין האנד.

אויטא-ארגיעם

הערען נישט אויף.

(ג) וויפיל מ'זאל נישט אנווענדען קיין מיטלען אויף צו רעגולירען די בעוועגונג אין דער שטאט, קומען אלץ נסדר פאר אויטא-קאטאסטראפעס.

אין משך פון נעכטיגען טאג זענען אין לאדז פארגעקומען 3 אויטא-קאטאסטראפעס, וועלכע האבען זיך צום גליק נישט געענדיגט מיט קיין טראגישע קרבנות. פערוואונדעטע זענען אבער דא געווען.

אויף פעטריקאווער 64 איז איבערגעפאהרען געווארען דורך אן אויטא דער פרעגער טארעק האסקא (גלובנע 59).

אויף נאוואמיעסקא 21 איז איבערגעפאהרען געווארען דורך אן אויטא דער 19-יעהריגער מענדעל קריס.

אויף קאנסטאנטינער רוג זאכאדניע איז איבערגעפאהרען געווארען די 27-יעהריגע רוזשא שטערנפעלד.

פון די קינא'ס.

„קאסינא": די רירעוודיגע דירעקציע פון קינא „קאסינא" האט צום איצטיגען ווינטער-סעזאן פארבערייטעט א רייהע נייע פילמען פון די בעסטע וועלט-פראדוקציעס איצט ווערט דעמאנסטרירט א זעהר שפאנענדער פילם „בלוט ברודערשאפט" א בילד פון וויסטען סאהארא, די מוזיקאלישע אילוסטראציע ליגט אין די הענד פון בעגאבטען דיריגענט ה' ל קאנטאר מיט זיין פערשטארקטען סימפאניש ארקעסטער.

„לונא": מיט א גרויסען ערפאלג טרעטען אויף טעגליך די טענצערס ניגא און פעליקס פארנעל. אויפ'ן עקראן ווערט דעמאנסטרירט א זעהר פרעכטיג בילד „ליב מיך און די וועלט וועט זיין מיין" מיט מערי פילבין, בעטי קאמפסאן אין די הויפטראלען.

„ספלענדיד": מיט גרויס ערפאלג ווערט דעמאנסטרירט די שעהנע קאמעדיע, „קייזערליכע מאנעווערס" מיט דעם ליבלינג פון לאדזער פובליקום האר. לידטקע אין דער הויפט ראלע. די מוזיקאלישע אילוסטראציע איז געווארען בעדייטענד פערבעסערט.

„אדעאן": די דירעקציע פון קינא „אדעאן" בעמיהט זיך צו דעמאנסטרירען אין איהרע קינא ערשטראנגיגע בילדער, אלס פרעמיערע פון דער היינטיגער וואך ווערט דעמאנסטרירט דאס גרויסע מייסטערווערק „ווייסע נעכט" מיט לאורא לאפלאנט אין דער הויפטראלע. דאס בילד ווערט אילוסטרירט ביי א זעהר מוזיק-בעגלייטונג.

„טשארי": מיט ערפאלג ווערט דעמאנסטרירט דאס גרויסע סענסאציאנעלע בילד „די יתומים פון דער מדבר".

„נאוואשטשי": די דירעקציע פון קינא-טעאטער „נאוואשטשי" האט איינגעארדענט רעווי-פארשטעלונגען, וועלכע נעהמען אויס זעהר שטארק ביים פובליקום, עס נעהמען אנטייל ערשטקלאסיגע קרעפטען.

קינא פון די מלוכה-באמטע: אין קינא פון די מלוכה-באמטע ווערט דעמאנסטרירט מיט ערפאלג „וויען, די שטאט פון מיינע טרוימען" מיט הארי לידקע אין דער הויפטראלע.

„מיראזש"? היינט און טעגליך גרויסע רעווי פארשטעלונגען מיט'ן אנטייל פון גוטע ארטיסטישע כחות.

שטאטישער קינא: מיט אן אונגעהויערען ערפאלג ווערט דעמאנסטרירט דער גרויסער פילם „דער גבור און קיסען" פון וויקטאר הוגא.

Dr. med. J. BETTE

ספעציאל-ארצט פאר אינגערליכע און קינדער-קראנקהייטען

צוריקגעקעהרט

פעטריקאווער 6, טעל. 44-95.

נעהמט אן פון 8—11 און פון 4—6.

זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

לעצטע 2 פארשטעלונגען פון

אננא און היימאן יאקובאוויטש

פון זומער-סעזאן.

היינט, דינסטאג, דעם 20. סעפט., 9 אזייגער צו בילינע פרייזען

איהר גרויסער סוד

לעבענסבילד אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון זאלאטארעווסקי, רעזשיסירט דורך היימאן יאקובאוויטש. הויפט-ראלען: נינא — אננא יאקובאוויטש; פראפעסאר ווידעל — היימאן יאקובאוויטש.

מיטוואך, דעם 21 סעפטעמבער, 9 אין אווענד צו בילינע פרייזען

„די רומענישע חתונה" אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון א. שאר.

הויפט-ראל „דבורה" — אננא יאקובאוויטש.

ס'נעמען אנטייל די ניי - אנגאזשירטע ארטיסטען פון ווילנע אסתר וועחינא און ישראל בירנבוים ווי אויך פרויען: בעזמאן, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, באלאבאנסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, נייהויז, פאליאנסקי, צווייליך. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן.

אנאנס! אין פארבערייטונג צוויי גרויסע אפערעטען

פאלעסטינער ליבע און **מאלי-דאלי**

ארמיגענסטראטאר: א. בעזמאן. גענעראל-לייטער: מאכאראווסקי.

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען צו בעקומען אין פילהארמאניע-קאסע.

טעלעגראמען.

אפקלאנגען פון די וואהלען צום ווארשאווער שטאט-ראט.

ווארשא, 19. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אין אן אפעלאציע-געריכט איז היינט פארגעקומען דער אפעלאציע-פראצעס פון יודישען ראטמאן זיבערט, וועלכער איז בשעתו פער'משפט געווארען צו 7 טאג ארעסט פאר שלאגען דעם בעאמטער פון דער פועלי-ציוניסטישער ליסטע, לאברען.

אלס פערטיידיגער מצד ראטמאן זיבערט איז ארויסגעטרעטען אדוו. פרוי איוויענסקא. דער פארזיצער פון געריכט האט פארגעשלאגען די צדדים, אז זיי זאלען צווישען זיך גוטוויליג אדורכקומען.

ה' לאברען איז מסכים געווען מוחל צו זיין זיבערט'ן אויב ער וועט זיך עפענטליך ענטשולדיגען אין דער ארבייטער צייטונג און אין דער פאלקס-צייטונג. פרוי איוויענסקא האט ערקלערט, אז זי האט דערויף נישט קיין פאלמאכט פון ראטמאן זיבערט און מ'איז צוגעטרעטען צום פראצעס. לויט'ן פארשלאג פון פרוי איוויענסקא האט דאס געריכט בעשלאסען ארויסצורופען א רייה עדות און דער פראצעס איז אפגעלעגט געווארען.

פראנקרייך שטיצט פוילען.

פאריז, 18. (סב. טעל.) „פטי-זשורנאל" טיילט מיט פון א בעגלויבטער קוועלע, אז די ערשטע בעדינגונגען ביים אנהויבען פראנצויזיש-רוסישע אונטערהאנדלונגען וועגען א זיכערהייטס אפמאך זענען, אז אזא אפמאך זאל געשלאסען ווערען מיט די באלטישע מלוכות און קודם כל מיט פוילען.

אלעכינען — וועלט-מייסטער אין שאך.

בוענאס-איירעס, 19 (סב. טעל.) דער שאך-קאמף אויף וועלט-מייסטערשאפט צווישען קאפאבלאנקא מיט אלעכינען האט זיך פערענדיגט מיט'ן זיג פון רוס אלעכינען. נאכ'ן 43 גאנג האט זיך קאפאבלאנקא אונטערגעגעבען.

אפגעברענט די באהן-לאגערען אין חיפה.

ירושלים. 19 (סב. טעל.) אין די באהן-לאגערן פון דער פאלעסטינעזישער רעגירונג, וואס געפינען זיך באהענט צום צענטראל-באנהויף אין חיפה איז אויסגעבראכען א שרפה. ס'זענען אפגעברענט געווארען אלע געביידעס מיט די סחורות. דער היזק בעטרעפט איבער 25000 פונט שטערלינג.

„קורצאן" אבגעשטעלט צאהלונגען

ווארשא, 19 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). עס האבען זיך פערשפרייט קלאנגען, אז די בעוואוסטע פירמע „קורצאן" זאל האבען אבגעשטעלט איהרע צאהלונגען. די שולדען פון דער פירמע בעטרעפען 600 טויזענד זלאטעס.

קיין אויסטראליען...

ווארשא, 19 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). מארגען פאהרט ארויס קיין אויסטראליען א גרופע פון 30 יודישע עמיגראנטען מיט זייער פאהרט מיט א ספעציעלער בעגלייטער פון דער צענטראלער יודישער עמיגראציע-געזעלשאפט.

נישטא קיין ארט אין די טורמעס...

ריגא, 19 (אטע) פון קאוונא טיילט מען מיט, אז דארט זענען פאנאנדער-געלאזען געווארען איינינע ליטווישע מיליטערישע אפטיילונגען אויס מורא, אז זיי זענען בעשטימט געגען דער רעגירונג. אין מאנשעיקי זענען ארעסטירט געווארען אזוי פיל מענשען, אז פאר זיי איז נישטא קיין ארט אין די טורמעס.

ווי אַזוי אַ ווילנער פּראָפ. שנאָרערקע האָט געוואָלט שאַנטאַזשירען אַ קעניגסבערגער סוחר

די טעג האָט דאָ געווילט אין ווילנע אין האָטעל „איטאַליע" דער קעניגסבערגער וואַלד-סוחר געאָרג רובינשטיין, וועלכער איז בעקאַנט אין ווילנע מיט זיינע גרויסע נדבות פאַר פערשיידענע יודישע מוסדות. פערברענגענדיג דאָ האָט זיך דעם דאָזיגען רובינשטיין פערגלוסט בעזוכען די ווילנער יודישע גאַסע, האָט ער צו דעם צוועק דורכגעשפּאַצירט גלעזער גאַס, יאַטקעווער גאַס, די דאָמיניקאַנער געסלעך ביז ער איז אַריינגעפאַלען אין די רעכטע געדיכטע — אויף יודישע גאַס און אויפ'ן שוהל-הויף.

דאָ האָט דער קעניגסבערגער סוחר בעטראָפען אַ פרוי פון מיטעלע יאָהרען מיט אַ קליין קינד אויפ'ן האַנד. דערביי האָט זי מיט טרערען אין די אויגען איהם דערציילט אַ טראַגישע געשיכטע, ווי אַזוי איהר מאַן האָט איהר אויף אַ שווינדלערישען אופן פערפיהרט פון זייער היים אין ביאַליסטאָק קיין ווילנא און האָט איהר מיט'ן קינד איבערגעלאָזען אָן געלד און אָן אַ דאַך איבער'ן קאָפּ און זיי ליידען דאָ ביי דע הונגער. די דאָזיגע טרויעריגע געשיכטע האָט געמאַכט אַ שטאַרקען רושם אויפ'ן אורח פון קעניגסבערג. די ערשטע זאַך האָט ער דער פרוי געשענקט עטליכע גילדען אויף הוצאות, דערנאָך האָט ער די אָרימע פרוי אוועקגעפיהרט אין אַ שיינעם רעסטאָראַן און מכבד געווען איהר מיט אַ נגידישען מיטאָג, און צולעצט האָט ער איהר צוגעזאָגט, אַז היות ווי איהר טראַגעדיע האָט איהם שטאַרק גענומען ביים האַרצען, וועט ער אויף זיינע הוצאות איהר אָפּפיהרען אין ביאַליסטאָק, צום מאַן. דערביי האָט ער מיט דער פרוי אָפּגערעדט צו טרעפען זיך אויפ'ן וואָקזאַל 2-טען קלאַס. די פרוי האָט איהם בעדאַנקט, געפאַלען קושען איהם די האַנד און געטריי-ליך צוגעזאָגט קומען פינקטליך צו דער צייט אויפ'ן בעשטימטען אָרט. פונקט ניין אַזייגער האָט שוין דער קעניגסבערגער סוחר ה' רובינשטיין — טאַקע צוזאַמען מיט'ן סטודענט העקלער, וועלכער איז אַ גוטער בעקאַנטער פונ'ם סוחר — אומגעדולדיג געוואַרט אויף זיין אָרימע בעגלייטערין, וועלכע האָט זיך עפּעס גראָד פערשפּעטיגט. ער האָט שוין געהאַט פאַר איהר געקויפט אַ בילעט קיין ביאַליסטאָק און האָט אַלץ אַרומגעזוכט איבערן וואָקזאַל די אָרימע פרוי, וועלכע האָט ביי איהם אַרויסגערופען גרויס מיטלייד. ענדליך איז זי בעקומען און ה' רובינשטיין איז געוואָרען מלא שמחה וואָס זי האָט נישט פערזוימט צום צוג. דערביי האָט ער איהר פריינדליך מודיע געוועזען, אַז ער האָט שוין פאַר איהר אַ בילעט און מ'דאַרף זיך שוין טאַקע באַלד קלייבען אין וואַגאָן אַריין.

דאָ אָבער האָט די אומגליקליכע ביאַליסטאָקער „לעבעדיגע עגונה" פּלוצלונג אָנגעהויבען שטאַמלען און פון איהרע נישט קלאָרע דבורים האָט מען בלויז געקאָנט משער זיין, אַז אַנשטאָט אַ פאַרטיגען בילעט וואָלט זי בעסער געוואָלט זעהען די מזומנ'ע געלד, וואָס אַ בילעט אין ביאַליסטאָק קאָסט. אַביסעל שפּעטער האָט זי זיך פּלוצלונג געכאַפּט, אַז זי האָט פערגעסען ערגעץ אויף דער אַכסניה איהר מעטריקאַ. היות ווי ה' רובינשטיין האָט קיין זאַך נישט חושד געוועזען האָט ער פריינדליך געבעטען דעם ה' העקלער ער זאָל מיט א הר צופאָהרען אויף אַ טאַקסאָמעטער צו איהר אַ היים נעמען דאָרט די מעטריקאַ און שנעל אומקערען זיך אויפ'ן וואָקזאַל כדי נישט צו פערזוימען דעם צוג. די „עגונה" האָט דאַן געטרובעט נעמען דעם בילעט און די צעהן זלאָטעס פאַר'ן אויטאָ און זי וועט אַליין פאָהרען אויף איהר אַכסניה, וואָרום צו וואָס זאָל זי אומזיסט מטריח זיין דעם ה' העקלער? דער לעצטער האָט אָבער פערשטאַנען שוין, אַז דאָ איז נישט גלאַטיג און ער בעשטאַנען דווקא אויף דעם, אַז ער וועט איהר בעגלייטען. די „עגונה" האָט דערזעהן, אַז זי קאָן דאָ מיאוס אַריינפאַלען מחמת אַ חוץ אַלץ האָט זי נאָך אויפגעגעבען אַ פאַלשען אַדרעס פון איהר אכסניה — האָט זי זיך מישב געווען און אָנגעהויבען קרעכצען, איהר טוט וועה — פריהער דער קאָפּ, דערנאָך די זייט און ענדליך האָט זי נאָך אָנגעהויבען סימולירען משוגעת, און אָנגעהויבען מאַכען אַזוינע משונה שטיק, אַז דער גאַנצער וואָקזאַל איז צוזאַמענגעלאָפען.

ה' רובינשטיין, אַחוץ וואָס ער האָט זיך געפילט אַלס אָפּגענאַרטער פון אַזאַ מין טיפּינע ווייבעל האָט זיך סתם קיין עצה נישט געקאָנט געבען מיט דער דאָזיגער „חבר'טע" און ערשט ווען ה' העקלער האָט איהר אַריינגעשטופּט אין אויטאָ, אַז ס'וועט באַלד קומען פּאָליציי — איז זי תיכף „קלאָר" געוואָרען און געמאַכט פליטה פון וואָקזאַל.

Dr. Z. Rakowski
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז-און לונגען-קראַנקהייטען.
קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפאָן 81-87
עמפּפאַנגשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5 ביז 7. נעמט אויך אָן אין לאַמבאַנאָוו זגעזשער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 9—5

ריעל
די נייעסטע פּערפומען
קרעמען, טואַלעט-זייפען, קעלנישע בלומען-וואַסער, פּודער הויביגאַן, קאָטי און אַנדערע
צו קאָנקורענץ-פּרייזען עמפּפעהלט
Perfumerja DRUKIER
Zawadzka 11
פאַר אַנגראָ-קויפמען — ראַבאַט!
בעמערקונג: פּודער קאָטי און הויביגאַן אויף געוויכט
ביליג!

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נ. פ. בל." אָפּ: פאָלקסבלאַט" אָנטוואָרטען אויף יורידישע אָנפראַגען. וואָס ווערען צוגעשיקט נ"ד שרייבמליי" פון אַנגעוויזענע לעזער.

קופּאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"
דעם דערלאַנגער אָנגעמערקטע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלייגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אַריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן וועט מען ענטפער נישט געבען קיין ענטפער.

ביליגט דעם 20. סעפּטעמבער 1927.

6209. לאָקאַטאָרען פון 12
איהר דאַרפט זיך ווענדען מיט אַן אָנקלאַגע אין רעגירונגס קאָמיסאַריאַט וואו מען פערוואַלטעט דעם היזווירט תיכף צו רעפּערירען די פּלומבע.

6210. אָרגאַניזאַציע פון זגערזשער.
6211. אַ געטרייער לעזער פון דאָלנאַ.
6212. פּורעלקאַ 31.
6213. י. הערקאַווי.
6214. אַ גרופּע האַלע הענדלער.
ווענדען אייערע ענינים מוזט איהר זיך פערזענליך פערשטענדיגען מיט אונזער יוריסט אין רעדאַקציע טעגליך פון 3 ביז 4 נאָכמיטאָג, מיטברענגענדיג די צייטונג.

6215. אַ לאָקאַטאָר פון פּיעשאַווע 24.
אויב די סומע גרונד דירה געלד איז פעסטגעשטעלט געוואָרען דורכ'ן אורוואַגער ראַזשעמעשי, איז דאָס קרייז געריכט בערופען אַרויסצוטראָגען אין דעם ענין אַן ענטגילטיגען אורטייל.

6216. אַ לעזער פון וואָסקאָדניאַ 57.
נישט בלויז דער לאָקאַטאָר, נאָר אויך דער סובלאָקאַטאָר איז מחויב צו צאָהלען אַן'אנטשפּרעכענדען טייל פון לאָקאַל-שטייער, אומאָפּהענגיג פון דער סומע דירה-געלד, וויפיל איהר צאָהלט דעם לאָקאַטאָר — דער חוב פאַר לאָקאַל-שטייער ווערט אויפגעמאָהנט ביים לאָקאַטאָר און נישט ביים סובלאָקאַטאָר. דער לאָקאַטאָר האָט נאָר שפּעטער דאָס רעכט צוריקצופאָדערען פון סיבלאָקאַטאָר צו בעצאָהלען פאַר איהם די סומע אויף אַ געריכטליכען אופן.

6217. י. בוים.
מען קאָן טאַקע צו ציהען צו געריכטליכער פערענטוואָרטליכקייט פאַר נאָכמאַכען אַ שוין איינגעצאַהלטען וועקסעל אָדער טיילוויז בעצאָהלטען חוב. אַ שטראָף דראָהט אָבער נאָר דעמאָלט, ווען דער בעל חוב בעוויזט ערשטענס, אַז דער מלוה האָט געוואוסט, אַז דער חוב איז בעצאָהלט און צווייטענס ווען דער מלוה האָט דעם וועקסעל דערלאַנגט אין געריכט אָדער צום קאָמאָרניק.

6218. אַ לאָקאַטאָר פון איין שטיביגע דירה.
דאָס געזעץ שטעלט נישט פעסט קיין בעשטימטע נאָרמע צו צאָהלען אויפ'ן חשבון פון די אויסגאַבען. נישט מעהר אין לאָזט פּראַקטיצירט זיך צו צאָהלען 6 פּראָצ. נישט פון דער גרונד סומע נאָר פון דער סומע דירה-געלד פאַר'ן לויפענדען קוואַרטאַל.

6219. נ. פּר.
איהר זענט פערענטוואָרטליך פאַר אייערע מינדעריעהריגע טאָכטערס שטיערען.

6220. אַ לעזער פון פּיעטריק. 120.
יעדער איז פערענטוואָרטליך נאָר זיין אייגענהענדיגע אונטערשריפט. איהר קאָנט דעריבער דעם חוב אויסמאָהנען ביים זוהן און נישט ביים פאָטער, וועמענס נאָמען דער זוהן האָט אונטערגעשריבען.

6221. אַ לעזער פון זדונסקאַ-וואָלאַ.
איהר קאָנט פערלאַנגען, אַז דער עקספּערט זאָל שווערען. אַן עקספּערט פונקט ווי אַן עדות קאָן בעפרייט ווערען פון אַ שבועה נאָר מיט דער הסכמה פון ביידע צדדים.

Dr PRYBULSKI
זאַוואַדזקאַ 1, טעלעפאָן 25-38
צורינגעקעהרט.
ווענעריש און האָר, הויט - קראַנקהייטען, אימפּאָטענץ, עלעקטראָלעכט, ...
(האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוונט
דאַמען: פון 4—5 נאָכמ.
ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

די, וועלכע אזעוו האָט פעראַטען.

בעאַרבייט פאַר'ן „נייעם פאָלקסבלאַט" לויט פערשידענע מאַטעריאַלען פון ל. בראַנט. 146)

אויך אין דער בעציהונג צו דער פרוי ג. לאָזט זיך בעמערקען דערזעלבער זעלטענער טאָן. מ'דאַרף דערביי בעמערקען, אַז צו דער פרוי ג. איז אזעוו אָהן ספק באמת שטאַרק געווען צוגעבונדען, זי איז איהם געווען טייער אַלס דער איינציגער אין דער וועלט נאָהענטער מענש. בעזונדערס האָט ער איהר געוואָלט שעצען אין טורמע, ווען ער האָט זיך איבערצייגט, ווי שווער ס'איז איהם אָהן איהר. קיין איינען געלד האָט ער דעמאָלט נישט געהאַט; די טורמע פערפלעגונג איז געווען מעהר ווי קנאַפּ. אזעוו'ן וואָלט געווען זעהר שלעכט, ווען ער וואָלט נישט געהאַט קיין הילף פון דער פרוי. אָבער ווער האָט איהם בעקאַנט און געוואָלט העלפען, ווען נישט פרוי ג.? זי האָט דאַן פּרובירט צו איבערצייגען. זי האָט זיך פאַר איהם משתדל געווען אין דער שפּאַנישער געזאַנדשאַפט, בעגאַנגען אויף זעהונגען צו איהם, געבראַכט איהם עסען; זי האָט דערביי אויסגעגעבען פון איהרע געלדער, וועלכע זענען זעהר בעדייטענד פערקלענערט געוואָרען, זי האָט צוליב איהם פערקויפט איהר צירונג. פרוי ג. איז אין איהר אָפּגעריסענקייט בעגאַנגען נאָך ווייטער: אין די שווערע קריגס-יאָהרען האָט זי אַליין געגעסען דעם מאַגערען מיטאָג אין דער „פאָלקס-קיכע" און אזעוו'ן אָפּגעגעבען די פאַר לויט פּוטער אָדער קאַווע, וואָס זי פלעגט בעקומען אויף קאַרטעס.

אין אזעוו'ס בריף צו דער פרוי ג. געפינען מיר דעריבער אַזעלכע פראַזען:

„דו ביסט דער איינציגער פון אַלע מענשען מיר נאָהענט. דו ביסט מיר אַזוי נאָהענט, אַז איך פיהל נישט צווישען אונז קיין שום אונטערשייד; איך ווייס נישט, וואו ביסטו דו און וואו בין איך, און דאָס איז נישט קיין פראַזע".

„דו, מיין געליבטע, ביסט די איינציגע, וואָס אינטערעסירט זיך מיט מיר. אַרום איז פאַר מיר — איין מדבר".

אין די בריף צו פרוי ג. שרייבט אויך אזעוו יעדעסמאָל, ווי שטאַרק ער ליידט ביים געדאַנק וועגען איהר:

„דו קאָנסט זיך פאָרשטעלען, ווי ס'טוט מיר וועה מיין האַרץ, ווען איך טראַכט וועגען דיר; גאָט דאַרף מיר געבען כּוח, איך זאָל דיר קאָנען העלפען".

„דיינע טרעהרען צורייסען מיר דאָס האַרץ; איך קאָן דיינע טרעהרען נישט צוזעהן. וועגען מיר דאַרפסטו זיך נישט בעאונרוהיגען. זיי נאָר דו געזונד — איך בעט צו גאָט נאָר פאַר דיר".

„עס טוט מיר שטאַרק וועה, וואָס דו דאַרפסט אַזוי פיל ליידען איבער מיר, וואָס דיינע נערווען זענען צוליב דעם אַזוי אויסגעמאַטערט. זאָרג נישט, מיין ליבע, וועגען מיר. גאָט וועט מיר געבען כּוח אַריבערצוטראָגען אַלע אומגליקען — זיי נאָר דו רוהיג און געזונד".

דעם דאָזיגען טאָן אין די בריף צו פרוי ג. האָט אָבער אזעוו נישט לאַנג אויסגעהאַלטען. דעם ווינטער 1915 — 1916 האָט ער פערבראַכט אין בעזונדערס ניגסטיגע בעדינגונגען. מיט דער אמת'ער טורמע האָט ער זיך בעקענט ערשט פון פריהלינג 1916, ווען מ'האָט איהם אַריבערגעפיהרט אין שפּיטאָל ביים מאַגאַזין. אין מאַי 1916, האָבענדיג אָפּגעזעסען אַ חודש — אַנגעדערטהאַלבען אין דער איינצעל-קאַמער פון מאַגאַזין, שרייבט ער שוין, אַז ער'האָט פערלוירען די פעהיגקייט צו לייענען און צו אַרבייטען. ער לייענט בלויז צייטונגען און אויך דאָס קומט איהם אָן שווער:

„איך קאָן נישט — בעקלאָגט ער זיך — גייסטיג אַרבייטען; תיכף. ווי איך בעקום אַ צייטונג, לעג איך זי אַוועק אָן אַ זייט. ווייל איך האָב קיין אינטערעס".

ער זאָגט זיך אָפּ אָפּ פון שאַך, און אויב ער נעהמט אַרויס — איז בלויז אויף עטליכע מינוט. צומייסטענס ליגט ער און, ווי ער שרייבט, קאָן ער אַפּלעבען גאַנצע 24 שעה נאָכאַנאַנד.

ביי די דאָזיגע בעדינגונגען ענדערט זיך אויך דער טאָן פון זיינע בריף צו דער געליבטער. בּיסלעכווייז פערשווינדט פון די בריף די בעזאָרגטקייט וועגען פרוי ג., אַלץ אָפטער און אָפטער רעדט ער וועגען זיך, וועגען זיינע וועהטאָגען און שווערען מוט, פערגעסענדיג טיילמאָל אינגאַנצען וועגען איהר.

עס פערשווינדען פון די בריף אויך די קריסטליך הכּנעה'דיגע בעטראַכטונגען. ער שרייבט שוין מעהר נישט וועגען דער „זעליגקייט פון דערנעהנטערען זיך צו גאָט". און איין בריוועל, וואָס ר'האָט אונלעגאַל אַרויסגעגעבען דער פרוי ג., רייסט זיך ביי איהם אַרויס: „שוין צוויי יאָהר, ווי כ'מוז אָהן דיר... דאָס איז אַן'אמת'ע שווינערריי!"

אזעוו'ס גייסטיגע כּוחות, אויסגעהאַלטענקייט און שטאַנדהאַפטיגקייט פאַלען אַלץ מעהר און מעהר. בלויז איין פעהיגקייט בלייבט איהם: דער טאַלאַנט פון אַ סוחר. אין די סאַמע שווערסטע מאָמענטען, ווען ער איז נישט בכוח בעווען אפילו צו לייענען אַ צייטונג, בלייבט איין טעמע, ביי וועלכער ער לעבט אויף: די טעמע איז געווען — מסחר.

די גאַנצע צייט, וואָס ר'האָט זיך געפונען אין תפיסה, האָט אזעוו נישט אויפגעהערט זיך צו אינטערעסירען מיט די קאָמערציעלע געשעפטען פון דער פרוי ג., מיט איהר קאָרסעטען-מאַגאַזין. ער פלעגט רעגולער קאָנטראָלירען איהרע רעכענונגען. געבען איהר אָנווייזונגען ווענען פיהרען די בוכהאַלטעריע, וועגען איינקויפען מאַטעריאַלען, וועגען דעם, ווי אַזוי אַרומגעהן די געזעצען, כדי צו צאָהלען וועניגער שטייערען א. אַ. וו.

(פאָרזעצונג קומט)

א יאהר צייט האט מען איהם גע־פייניגט אין תפיסה אויפ׳ן „זאמעק"

א שוידערליכע פאקט דערצײלט דעפ. מאלינאווסקי.

אין „וושעטיגע לובעלסקע" דערצעהלט דער לובלינער דעפוטאט מאלינאווסקי („וויזוולעניע") פאלגענדען שוידערליכען פאקט:

אין יאהר 1920 האט און דער פוילישער ארמעע געדינט א 20־יעהריגער וולאדיסלאוו דערילא און געשמ׳ט אלס גוטער זעלנער סיי אין די קאזארמען און סיי אויפ׳ן פראנט, וואו ער האט בעקעמפט נעגען דער באלשעוויסטישער ארמעע.

די מלחמה־ליידען, דאס בלוט פערגיסען און זיינע פערזענליכע פיין דערביי האבען אויף איהם זעהר שטארק בעווירקט. צוטרייסעלט זיין ארגאניזם און ער האט שרעקליך פיינט בעקומען דאס מין מלחמה און אלץ וואס שמעקט אדער האט א שייכות צו מלחמה.

פון עטליכע יאהר ארום האט מען איהם, אלס רעזערוויסט גערופען אויף מיליטערישע איבונגען. דערילא האט דאן ערקלערט, אז ער וועט בשום אופן נישט נעהמען אין האנד קיין שום געוועהר, ווייל ער וויל נישט מיטווירקען צו דער הרג׳ענען מענשען אדער מאכען עמיצען פאר א קאליקע...

דערילא איז פערשטעהט זיך ארעסטירט געווארען און נאך 10 חדשים אפזיצען אין תפיסה איז ער שפעטער דורכ׳ן געריכט פער׳משפט געווארען אויף נאך א יאהר תפיסה.

ביז איצט איז אלץ געשעהן אין הסכם מיט׳ן געזעץ.

די שוידערליכקייט פון דער געשיכטע הויבט זיך ערשט אן נאכ׳ן ארעסט ווען מען האט דערילא׳ן איבערגעפירט אין תפיסה אין בעריהמטען לובלינער „זאמעק", כדי דא איבערצוקומען די שטראף.

לאנגזאם במשך א יאהר צייט — דערצעהלט דעפ. מאלינאווסקי — האט מען דעם אומגליקליכען געמארדעט, פערשידענע ארטען האבען איהם געמארטערט און געפייניגט מיט דער שראבעגט און אפט לויט דער בעשטעלונג פון דער תפיסה־אדמיניסטראציע. דעם אומגליקליכען דערילא האט אין קאמער זיינעם געקאטעוועט כלי־ערליי ארגבלאר און מיט דער שפראבעטע פון א געוויסען ה׳ סאבארסקי — תפיסה־פעלדשער און ווען דערילא איז אומגעפאלען א פערגאסענער מיט בלוט און אין א בעוואוסטלאזען צושטאנד האט מען איהם ארויסגעשלעפט אין קארידאר און דארט האט ער נאך בעקומען א „צולאג" פון די תפיסה וועכטער.

נאך א יאהר אזעלכע פיין איז דערילא ארויס פון תפיסה מיט צוהאקטע אויער־הייטלעך און אויסגעפלעקטען קערפער פול מיט וואונדען.

אין תפיסה האט מען גענומען א מענש א געזונדען, ארויסגעלאזט האט מען איהם א קראנקען אינוואליד.

ווי דעפ. מאלינאווסקי אינפארמירט האט שוין די פראקוראטור בענומען דעם פאל אין איהרע הענד און וואס שייך ליך וועלען די שולדיגע אין אזא בעסטיאליש פייניגען א מענשען ווי געהעריג בעשטראפט ווערען.

אין שליחות פון דער יודיש־וועלט־ליכער שול און קולטור.

(ענדע פון 3־טע זייט).

האט צום ערשטען מאל געהאט די מעגליכקייט זיך צו בעקענען מיט דער גאנצער בריים פון פראבלעם פון דער יודישער שפראך און יודישער וועלטליכער קולטור. די ביז איצטיגע קאנטאקטען צווישען דרום־אמעריקאנער יודענטום האבען געהאט צוטאן אדער מיט ארץ ישראל, אדער מיט דער יודישער קאלאניזאציע אין רוסלאנד.

אויף דער פראגע פון י.ט.א.־פארשטעהער, ווי עס זעהט אויס דאס יודישע וועלטליכע לעבען אין די דרום־אמעריקאנישע לענדער, האט ה׳ זרובבל געענטפערט:

אין ארגענטינא זעהט מען בלי־ספק אן אנהויב פון א פעסטען אייגנגעווארצלטען יודישען קבוץ. נישט קוקענדיג אויף אלע פעהלערס, וואס זענען בע־מאכט געווארען מצד דער י.ק.א. פער־וואלטונג און אויף דעם קריזיס אין דער ארגענטינער לאנדווירטשאפט בכלל, ווייזט ארויס די יודישע קאלאניזאציע אין ארגענטינא א גאנץ ענטשידענע טענדענץ פאר א ווייטערע ענטוויקלונג. פיל יודישע קאלאניסטען זענען מא־טעריעל גוט אוועקגעשטעלט. אלס בע־ווייז דערצו קאן דינען דער פאקט, וואס איינציגע נייע יודישע קאלאניעס האבען זיך שוין אויסגעבויט אינגאנצען אויפ׳ן יסוד פון פריוואטער איניציא־טיוו, אהן געזעלשאפטליכער הילף. די יודישע קאלאניסטען אין ארגענטינא שטרעבען בכלל, זיך צו עמאנציפירען פון דער י.ק.א. אפוטרופסות. זיי האבען געשאפען א „יודישע אגרער־פעדעראציע", וועלכע האט לעצטענס אפגעהאלטען איהר ערשטען קאנגרעס. ליידער פעראינטערעסירט זיך די יודישע עפענט־ליכקייט אין אויסלאנד וועניג מיט׳ן גורל פון די יודישע ארגענטינער קא־לאניסטען און מיט דער פאטאלער ווירטשאפט פון דער י.ק.א.־אדמיניס־טראציע. די יודישע קאלאניסטען האבען בדעה בקרוב שיקען א דעלעגאציע קיין איירופא און אין די פעראייניגטע שטא־טען, כדי אויפקלערען די עוולות, וואס ווערען לגבי זיי געטון מצד דער י.ק.א.

אין די ארגענטינישע שטעט פער־נעמען די יודען א גאנץ אנגעזעהענעם פלאץ אין דער אינדוסטריע און נאר בעזונדער אין האנדעל. אין ארגענ־טינא מערקט זיך אויך שוין א אנהויב פון א יודישער ארבייטערשאפט. דער גרעסטער רוב פון דער יודישער שטאט־טישער בעפעלקערונג בעשטעהט אבער לעת־עתה פון אזוי־גערופענע „קוענטא־ניקעס" (קליינע הויזירער).

אנדערש איז די ווירטשאפטליכע לאגע פון די יודען אין בראזיליען. דער רוב מנין און רוב בנין פון דער יודישער בעפעלקערונג אין דאזיגען לאנד בעשטעהט פון „קליענטעלטשי־קעס" (הויזירער). דאס שאפט אזא לאגע, דאס נישט קוקענדיג דערויף, וואס פיל יודען זענען רייך, איז אבער זייער עקאנאמישער מצב נישט קיין פעסטער, דער ארט נישט־געזונדער האנדעל וועט לאנג נישט אנהאלטען. חוץ דעם רופען ארויס די „קליענטעל־טשיקעס" א פערשטענדליכע פערביטע־רונג ביי דער נישט־יודישער בעפעל־קערונג. אין בראזיליען זענען אבער אויך פעראהן, אמת אין א קליינער צאהל יודישע ערד־ארבייטער און ס׳איז זיך נאר צו ווינשען, אז דער רוב יו־דען אין דאזיגען לאנד זאל זיך איבער־ווארפען צו פראדוקטיווער ארבייט.

און ווי איז דער קולטורעלער מצב פון די יודען אין דרום־אמעריקא?

עס איז נאך שווער צו רעדען וועגען א בעשטימטען טיפ פון ארגענטי־נער יודישער קולטור. סמנים אבער פון אזא קולטור זענען שוין צו בע־מערקען. עס זענען אין ארגענטינא שוין פעראהן למשל א רייה יודישע נאוועליסטען, דיכטער. עס עקזיסטירען פערשידענע יודישע קולטור פעראיינען, ביבליאטעקען אפילו אין די פערווא־רפענע ווינקלען פון לאנד. שארפער פון אלץ איז דארט די שול־פראגע. די עק־זיסטירענדע יודישע נאכמיטאג שולען טראגען אן אויסשליסליך רעליגיעזען כאראקטער. אויך די דאזיגע שולען עקזיסטירען א דאנק די סובסידיעס פון דער י.ק.א. איצט האט י.ק.א. בעשלא־סען אפצוזאגען די דאזיגע סובסידיעס. אזוי דאס דער ווייטערער קיום פון די יודישע שולען וועט זיין אבהענגיג פון דער יודישער געזעלשאפט גופא. עס איז מעהר ווי זיכער דאס דאמאלס וועט זיך אויך ענדערען דער כאראק־טער פון די שולען.

וואס שייך די יודישע אימיגראציע־מעגליכקייטען, האט ה׳ זרובבל צוגע־געבען, איז אין דרום־אמעריקא בצווייס פעראן א ברייט פלאץ פאר יודישער איינוואנדערונג. די נאטור־אוצרות פון די דאזיגע לענדער זענען אומגעהויער גרויס און נייע איינוואנדערער קענען זיין א ברכה פאר׳ן לאנד. דאס פראבלעם פון דער יודישער איינוואנדערונג איז אבער ענג פערבינדען דערמיט, אויף וויפיל די יודישע מאסען וועלען איבערגעהען כאטש בהדרגה צו פראדוקטיווער בעשעפטיגונג.

מיר האבען נאך געפרעגט דעם ה׳ זרובבל, ווי עס זענען זיינע בעאבאכטונגען וועגען דער יודישער אסימי־לאציע אין די דרום־אמעריקאנישע לענדער. ה׳ זרובבל האט דערויף גע־ענטפערט: דער יונגער יודישער דור כאפט זיך גערן אן אין דער לאנד־קולטור, וועלכע שטעהט פאר איהם אפען. אויב די יודישע איינוואנדערונג וועט נישט אפגעשוואכט ווערען און אויב דאס יודישע לעבען וועט ווערען פערוועלטליכט איז נישטא וואס מורא צו האבען פאר אן אסימילאציע.

ה׳ זרובבל האט מיטגעבראכט פון זיין רייזע א זעהר רייכע קאלעקציע פון איינציגע הונדערט פאטאגראפישע אויפנאהמען. וואס ער האט אליין גע־מאכט פון יודישען לעבען אין די דרום־אמעריקאנישע לענדער. ווי מיר דערוויסען זיך, האט ה׳ זרובבל בדעה ארויסגעבען די דאזיגע אינטערעסאנטע אויפנאהמען אין א ספעציעלען בוך, געווידמעט זיינע איינדרוקען פון דער רייזע. (י.ט.א.)

רעדאקציאנס־קאלעגיום:
מ. בראדערזאהן, ל. בראנט, ח. י. בזשוסטאווסקי, ב. זינגער
פעראנטווארטל. רעד.: ח. קויפמאן
ארויסגעבער: פערלאג „נייער פאלקסבלאט", פראדוציר־קאאפעראטיוו מיט פאי־האפטונג.

שטיהל געבעטע
פערשידענע מוסטער פון גאמעלין, ווי אויך גוט לעדער און מאראקא־בעראטע שטעהט אויף לאגער אין א גרויסען אויסוואהל
ווי אויך טאפעציר־געגענשטענדע
קאנטעהעם די נייעסטע מוסטער, מאטראצען אין 3 גא־טונגען אויך בעקומט מען ביי מיר סאלאן־גארניטורען, אויף זייד־פאטעליעם, ווי אויך גאבעלקעס, קאנאפע־טישלעך, רונדע טישלעך, פעלד־בעטען און טראנזשיבען, אויך שפיהל צום פאלסטערן פאר טאפעצירער פערשידענע מאטעריאל פון בעסטען אויסגעארבייטען האלץ
בעקומט איהר — נאר ביי — ג. לעווקאוויטש, פולנאצנא 5

Dr. med. M. GLAZER
צוריקגעקעהרט.
ul. ZIELONA Nr. 6
טעלעפאן 45-49
הויט־און ווענערישע קראנקהייטען.
נעמט אן פון 8—9.30, 12—2 און 7—8 אוו.

Dr. med. H. Lajchter
קאנסטאנטינער 9.
ווינקעל דזשעלנא, טעל. 49-66
צאהן־כירורג
ספעצ. פון כירורגישע קראנק־הייטען ווי: שטשענקעס, גומענס, דרישעצעלטעס, צאהן־ציסטעס א.ז.וו. נעמט אן פון 11½—5 און זונטאג פון 9—11.

הײלפעדאגאגישע קורסען
פאר שוואכבעפעהיגטע און שווער־ערציהבארע קינדער. שפראכשטערונגען (שטאמלען, מויל־שטומקייט)
Dr. med. A. Szmirgeld
נערווען־ארצט.
עלעקטריזאציעס, ליכטהיילמעטאדען.
CEGIELNIANA 6, tel. 51-89
נעמט אן פון 5 — 7 אבענד

Dr. H. WOŁKOWYSKI
צוריקגעקעהרט.
זאכאדניא 57 (צעגעלנ. 19)
טעלעפאן 37-70.
ספעציאל־ארצט פאר הויט־און ווענערישע קראנקהייטען, מע־נער־שוואכע, בעהאנדלונג מיט קווארץ־שטראהלען.
נעהמט אן פון 8—4 און אבענד. פאר פרויען פון 4—5 און א ספעציעלען ווארטע־זאל. 603

מעבעל קויפט נישט קיין מעבעל
מעבעל
צעפאר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין
מעבעל־געשעפט
גדאנסקא (דלוגא) 44
טעלעפאן 62-56
Ch. ŁAZNIK
נאר ביי מיר קענט איהר מעבעל שעהן גוט און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואנעס, פעלצעס, נייי־מאשינען, סאמאווארען, אנציגער א.ז.וו. איך צאהל די העכסטע פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען און ערצטעל. דענטיסט.־קאבינ.
„Sanitas" Cegielniana 29, tel. 44-51.
נעמען אן פאלגענדע דר.:
ד״ר ענגעל, פריד, גערשטיין, גוטשטאט, אימיך, איציגזאן, כאצענעלזאן, ס. קאנטאר, לעווינזאן, פרוי לעווינזאן
ד״ר לאסקי, ש. מאלאוויסט, מארדקאוויטש, פריבולסקי, ה. ראקאווסקי, ג. ראזענבערג, פרוי ראזענבלאט, שאיעראוויטש, א. שטיינבערג, י. שטיינבערג
צאהן־ערצטע
צוקער, גרינשטיין־הארקאווי
קרעניצקא־ציפין, שאצקא
אנאליזען פון אורין, בלוט א. ז. וו. 196

Dr. I. Herszfinkiel
Zawadzka 15, tel. 11-87
ספעציאליסט פאר קינדער־קראנקהייטען
נעהמט אן אין דערהיים פון 8 ביז 9.30 פארט. און פון 3 ביז 5 נאכם. און אין לעטשניצע „פאמאץ". 924

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד

ד״ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן־קר.	3—4
ד״ר קערשנער	קינדער־קראנקהייטען	10—9½, 4—5
ד״ר שיפמאן	אונטערלייב קראנקה.	11—1
ד״ר לובימאש	הויט־און געשלעכט קר.	12—2
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גמיטס קר.	1—2
ד״ר גאלדבלאט	אויגען־קראנקהייטען	12.30—2
ד״ר עליאסבערג	כירורגישע קראנקה.	1 —
ד״ר בערנגאז	פרויען און געבורטס־הילף	3—4

פאלקס־טעראפיע, שפריץ־איינשפריצונגען, די שטעמפלען א. ז. וו. טאקען־שטעלען, קינסטליכע בערג־זון־בעשטראהלונג, אנגי־שפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — הויזבען אין שטוב. — אין לאבאראטאריע ווערען אנגענומען אלע ארט אנאליזען, ווי אור־פלעגמא און בלוט. 2130
אימפונגען נעגען שקארלאטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגענאלאגישער קאבינעט
עס נעהמען אן:

ד״ר זילבערשטיין	צאהן־ארצט	10—2 בא.
ד״ר לאזשינסקא סמאלאפאלסקא	צאהן־ארצט	3—7

קינסטליכע ציינער, קרוינען, פלאמבען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.

אכטונג הה״ח פריזיערס!
מיין פערפומעריע־געשעפט איז פערזעהען מיט א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע העלנישע און בלומען־וואסערן צום פרייז פון 4 זל. א קילא, וועזשעטאל 3 זל., פיקסין — 7.80, ווי אויך אלער־ליי פריזיער־צובעהערע צו קאנקורענץ־פרייזען
J. Drukier מיט אלטונג
11 ZAWADZKA 11
קומט און איהר וועט זיך איבערצייגען

די מאדערנסטע לאמפען
פאר שפייזע־צימערן און קאבינעטע
קויפט זיך אמבעסטען צו פאבריקס־פרייזען נור ביי
א. י. איזנער, פאלודניאווא 25
בעמערקונג: ס׳ווערען אויך אנגענומען אלערליי איבער־ארבייטונגען פון גאז אויף עלעקטריע, ווי אויך אקסידירט.

בעקאנטמאכונג.
געז. צו פערשפרייטען מלאכה צווישען פרויען — אין לאדז, —
„PRACA" וואלטשאנסקא 21.
דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז עס ווערען אנגענומען איינ־שרייבונגען אויף 1) צושנײדען און נייען פון קליידער ווי אויך פון קינדער־קאנפעקציע. 2) מאכען און קאלירען שטי־קערײ ווי אויך עהנליכע האנד־ארבייטען. 3) הוט־מאכערײ: קאפעלושען, פאנטאזיע־טארעבקעס און אבאזשורען, 4) מאני־קור. דער סעקרעטאריאט נעהמט אן איינשרייבונגען און ערטיילט אינפארמאציעס פון 10-12 פריה.

ראהמעז, ווי אויך בילדער
אמבילינסמעז נאר ביי

י. צוויליך, נארוטאוויטשא 11
טעל. 53-35 (אין הויף)

בעמערקונג: אלעס אייגענע אויסארבייטונג.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
צוריקגעקעהרט
ספעציאל - ארצט פאר אויגען-קראנקהייטען
Traugutta 12 (קרוגטא)
נעמט אן פון 12³⁰ ביז 2, פאר אונבעמיטעלטע פון 7 ביז 8 אוו.

אכטונג לאדזערינס!
ווער פון אייך עס וויל גרינד־ליך ערלערנען א פאך, זאל זיך ווענדען צו דער בעוואוסטער לעהרערין פון צושניידען און נייהען; וועלכע לערנט שוין זייט 24 יאהר אין נים א גאראנטיע פון שנעל ערלערנען דאס פאך. גרינדליכע לעהרע פון צו־שניידען, נייהען מאדעלירען, פאסען און וועש-נייהען לויט'ן נייעסטען סיסטעם פון פאריזער און ווינער שולען אין פערלויף פון 1 חודש. דער גאנצער קורס קאסט נאר 45 זל. פאר אונבע־מיטעלטע הנחה פון 15 פראצ. איינשרייבונגען פון 11 ביז 3 און פון 5 ביז 7 אווענד.
פ. גרינבלאט
9 ווסכאדניא 9
1-טער שטאק רעכטע אפיצינע

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספעציאליסט פאר הויט, האר און וועגעריש קראנקהייטען, מענער-שוואכע, רענטגענ־שטראהלען און קווארץ-לאמפ, עלעקטרא-טעראפיע.
נעמט אן פון 6—9 אין אווענד.

א
טרייבעריי
ווערט געצוגען ביי
ש. קאפלאוויטש
צגעלניאנא 57. 560

Dr. med.
WOLF EYCHNER
גינעקאלאג-אקושער
צוריקגעקעהרט.
זגערזשער 11,
טעלעפאן 34-72.

א קעלער־שטוב
מיט 6 פענסטער מיט עלעק־טרישע בעלייכטונג איז אויף ווסכאדניא 66 ביי קיסין צו פערמיטען פון זאפארט.

Dr. med.
M. Kerszner
קינדער-קראנקהייטען.
זיעלאנא 16 טעל. 51-96
נעמט אן פון 3 — 4 און פון 6—7. אין דער לעטשניצע ברזשעזשינער 11 פון 9—12 מיטאג און פון 4—5 נאכמיטאג.

ביים יובעליר
א. קירשענבוים,
31 פעטריקאווער 31
בעקומט מען פערשיד. גאלד־און זילבער- אויסארבייטונגען, ווי אויך פון פלאטינע, איינפא־סונג פון טייערע שטיינער. אויך נעהם איך אן פערש. רעפערא־טורען צו מעסיגע פרייזען. 306

602 צאהן-ארצט
מ. שווארץ
קילינסקא 44 טעל. 41-21.
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אן פון 10—1 און פון 4-7 אווענד.

אין דער לאנגיעהריגער און גוט-בעוואוסטער פירמע פון
זאקען־רענדער־מאשינען
נחמן לעווקאוויטש, לאדז, סמאגאווא 12
ווערען פינקטליך און רעעל ערלעדיגט בעשטעלונגען אלע מאראמען פון די לעצטע נייהייטען, ווי: העבער, אבבינדער, סטוזשעלקעס, דאמקע, זיגזאג-שטרייפען א.א.
בעמ.: רעדוצירטע פרייזען מיט 30%
מיט אכטונג
נחמן לעווקאוויטש,
לאדז, סמוגאווא 12
(פראנט, 1. שטאק) 558

קורסען ביי „בנות-אגודת-ישראל"
לאדז, זאכאדניא 66.
מיר מאכען בעקאנט, דאס די אווענד-קורסען פון לימודי-קדש, ווי תנ"ך, יודישע געשיכטע, דינים, ליטעראטור א.ז.וו. פאר דערוואקסענע מעדכער פון 13 יאהר אן, הויבען זיך שוין אן אי"ה דעם 23. אקטאבער ד. י.
איינשרייבונגען ווערען נאך אנגענומען טעגליך פון 8—10 אווענד אין דער קאנצעלאריע, זאכאדניא 66.
אויך איז נאך פארהאן איינציגע פרייע פלעצער אין אונזער פרעבעל-שולע. אויף אלעם ועגען דא די בעסטע קוואליפיצירטע קרעפטען.
זעהר מעסיגע פרייזען! די פערוואלטונג.
בעמערקונג: די ביבליאטעק איז שוין מעטיג, אויך קומט פאר יעדען שבת 5 נאכט. א רעפעראט אין אייגענעם לאקאל. 556

לשמוע אל הרנה ואל התפלה.
פערגעסט נישט מתפללים, אז אזוי ווי תמיד וועט אויך היי יאהר געדאווענט ווערען אין זאל „קאלאסעאום" זאכאדניא 53 מיט'ן בעריהמטען חזן
בנימין קיהן — מיט א גוט איינשטודירטען כאר —
דער זאל איז רעמאנטירט. עלעקטרישע בעלייכטונג און אלע בעקוועמליכקייטען. בילעטען ווערען שוין פערקויפט פון 9 פריה ביז 10 אוו. ביי דער קאסע פון זאל צו נידריגע פרייזען.

Ogłoszenie.
Magistrat m. Łodzi ogłasza konkurs na lokal dla Wydziału Statystycznego, składający się
z 5 lub 6 pokoi oraz ubikacji
Oferty należy składać w Wydziale Gospodarczym, pokój 37 w terminie do 26. IX. 1927 roku.
MAGISTRAT m. ŁODZI.
Łódź, dnia 19 września 1927 roku. 555

לעזט אויפמערקזאם!
נאך א פולשטענדיגער רעארגאניזאציע פון מיין ווערקשטעל, עמפעהל איך די ג' קונדשאפט פון איינענער אויסארבייטונג אין
א גרויסען אויסוואהל
געבעטע שטיהל
געדערט מיט לעדער, גאבעלין, באראכא, זאמד, ווי אויך גאבעלין און זאמד
קאזעטקעס, מאטראצען
פון פערשידענע פארמען, מיטען און מיטלען (שעזלאנג) נאנדאלקעס
אמאמאן אלעס לויט פאריזער מאדעלען פון בעסטען האלץ.
לאנגטערמיניגע גאראנטיע. לאנגטערמיניגע גאראנטיע.
צוגענגליכע פרייזען און בעסטע בעדינגונגען.
בעפאר איהר קויפט, בעט איך אונבעדינגט זיך צו בעזוכען און זיך איבערצייגען.
מיט אכטונג
י. א. וואיטשעכאווסקי,
10 נאוואמיעיסקא 10

בעפאר איהר געהט קויפען מעבעל, בעט איך אנצוקוקען מיינע.

מעבעל־
אויסשטעלונג
ווסכאדניא 66, טעלעפ. 34-25 ביי
L. Salomonowicz
דארט ביי מיר קען מען קויפען קאמפלעט-איינריכטונגען און פראלינס-ציטערן, ווי אויך איינצעלנע מעבעל-שטיק צו מעסיגע פרייזען אויף גוטע בעדינגונגען. י. פינקטליכע און רעעלע אויסארבייטונג.

פארערט איבעראל
נאר פאטענטירטע
פעלד-בעטען
פערזעהען מיט דער פאבריקס-מארקע
PALMA-PATENT
פאר העלפט מיר נאראנטירען.
אויך שטענדיג אויף לאגער און פריישען אויסוואהל: ניקעל-בעטען, קינדער-וועגעלעך, פאטער־לאנקעס, קינדער-וועגעלעך, שטעקעלעך און נכבעשטע בעדערפענישן.
ביליגסטע פרייזען! רעזשעלעטע בעצאהלונג! ביליגסטע פרייזען!
לאדז, פולנאצנא 24.

ד"ר י. אינפעלד
42 ווסכאדניא 42

לעבער
צו נייהען אויף דער מאשין ווערט אנגענומען ביי
ג. נארדמאן!
29 צגעלניאנא 29

מחזורים
25 פראצ. ביליגער אין הילגער ספרים-סקלאד
א. מ. גרובשטיין, ווסכאדניא 54
איז צו בעקומען אלע ארט מחזורים, ווי אויך די וועלט-בערימטע „רב פנינים" מחזורים און מחזורים מיט פוילישע איבערזעצונג, געבונדען אין דימענט און לעדער. ס'איז אויך צו בעקומען די טאשען-מחזורים „עבודת הקודש" אין א לוקסוס-אויסגאבע. א גרויסער אויסוואהל פון ש"ס, טורים, רמב"ם, הומשים, פסוקים, משניות, מדרשים און סידורים; ספעצ. כלה-סידורים אין קונסט־באנד; טלתים, גארטלען, קאפלען, ציצית, מזוזות, קינדער-גמרות. ספעציעלע מתנות פאר פערגרינגען. פאר חדר-קינדער ספע־ציעלער ראבאט! געדענקט דעם אדרעס!
א. מ. גרובשטיין, ווסכאדניא 54
(פראנט, 1-טער שטאק)

דאנטיסט און צאהנטעכניס
י. ביטענסקי
5 קאנסטאנטינער 5
נעהמט אן אלע טאג פון 9 פריה ביז 8 אווענד.
פרייזען ביליג. בעצאהלונג אויך אויף ראטעס

טליתים־פאבריק
פריואטער פארזאמלונג פון וואלענע, האלב-וואלענע זיידענע טליתים פאב־ריקן, ווי אויך טליתים-קאנגיס הארט און דעקעלך מיט אויספער־טיגונג, אויך גארטלען, שפאניעס און ציצית
צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל
ביי א. ה. ציזשינאווסקי, קאמיענא 1.
אין צווייטען הויזער פארטער. קומט און איבערצייגט אייך! 598
בעמערקונג: מ'מערט אויך אננענומען אלטע טליתים צו וואשען.

לעטשניצע
פון דאקטוירים־ספעציאליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראפאווסקי	נאז. האלז, אויערן קר.	10-11 2-5 6½-7½
ד"ר רוזשאנסקי	הויט- און געשלעכט-קר.	10-11 1-2
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	1-2
ד"ר יוסטמאן	נערווען-קראנקהייטען	12-2
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פאפירני	פרויען- און געבורטס-הילף	11½-1 5-6
ד"ר מאנטאר	כירורגישע-קראנקהייטען	4-5 זונ. 1-2
ד"ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	11-1 5½-7
ד"ר סטופעל	רענטגען	2-12 4-6
א. גראדזענסקי	צאהן-ארצט	3-7
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	9-2

צאן: פלאמבירונג, בעליכטונגען, קראנען, מאסטען, א א. ג. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען
רענטגען-אינסטיטוט
אילונג פון הויט-קראנקהייטען פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען, פאר בעשטראהלונג און דורכלייכטונ־גען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, לעקטריזאציע, אלע ענאליזע אנאליזען. א קורס פאר פעלדשער.
אנמעלדונגען נעמען שריפטליך (שקאלאטון) פון 4—5 נאכמ.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.
וויזיט אין די ד"ר שטוב.

שפארט געלד!
פין אלטע בינדעס און קראוואטען ווערט איבער־געמאכט אויף נייע שליפלעך אדער קראוואטען, ווי אויך פערשידענע בינדעס צו ווענדען, און אויך פון נייע שטאפען צו ביליגע פרייזען. ביי
הערשקאוויטש, וואלבארסקא 31.

תקעו בחודש שופר
בכסה ליום חגינו
כי חוק לישראל הוא משפט...
זאל מען זיך ווענדען גלייך אין ביוראַ
17 פעטריקאווער 17
2-טען הויף, פארטער. דורכגאנג זאכאדניא 53, וואו מ'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי בריעף לויט'ן אינהאלט. קלאגעס, זאגאוויעשעניעס אויף אלע שטעדט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדמיניסטראציעס, רעקורסען, וועגען פעטער און קאמיסאריאט-רושענדזש, בוטעס וועגען דירה און אויסשיקונגען וועגען אלע פאליציי-בעצירקען, שותפות-אקטען, סטאטוטען, אקטען אינטערציזיעס, אקטען דאראוויניעס, קארנע ספראוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
עצות וועגען מיליטער-ענינים
ווערט ערטיילט דורך א מיליטערישען ספעציאליסט פון 7-4 אוו.
רעכטס-קאנסולענט י. מאנעלא,
פעטריקאווער 17, זאכאדניא 53
שנעל, רעעל און ביליג!

אונפארטייאישער פעראיין פון יוד. ציימונגס-פערקויפער!
היינט, דינסטאג, פינקטליך 7.30 אווענד קומט פאר
א פערזאמלונג
אין פעראיינס-לאקאל, פעטריקאווער 66 מיט פאלגענדער טאגעס־ארדנונג: 1) אנ'אקציע אויף יום-טוב; 2) א בינסטיגער בעריכט פון די אמעריקאנער דעלעגאטען; 3) רעגיסטרירען זיך אויף קויהלען פאר די מיטגלידער.
מען בעט אלע אהן אויסנאהם צו קומען. און נעגנעפאל, פערלירט ער דאס רעכט זיך צו רעגיסטרירען.
די פערוואלטונג.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז: א חודש — 5 זלאטעס, — אויף דער פראווינץ: א חודש — 6 זלאטעס, מיט אויסלאנד מיט 50 פראצענט טייערער. — ...

אנאנסען - פרייז: פערן טעקסט 15 גראשען, פריוואט 20 גראשען, אין טעקסט 40 גר. הינטער 60 גראשען, נאך'ן טעקסט 10 גראשען, פרייוואט 15 גראשען. — פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פראצענט טייערער. אויפט דער שטאט — 50 פראצענט טייערער.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", wydaw. z odpowiedz. wydawcy: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kochman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.